

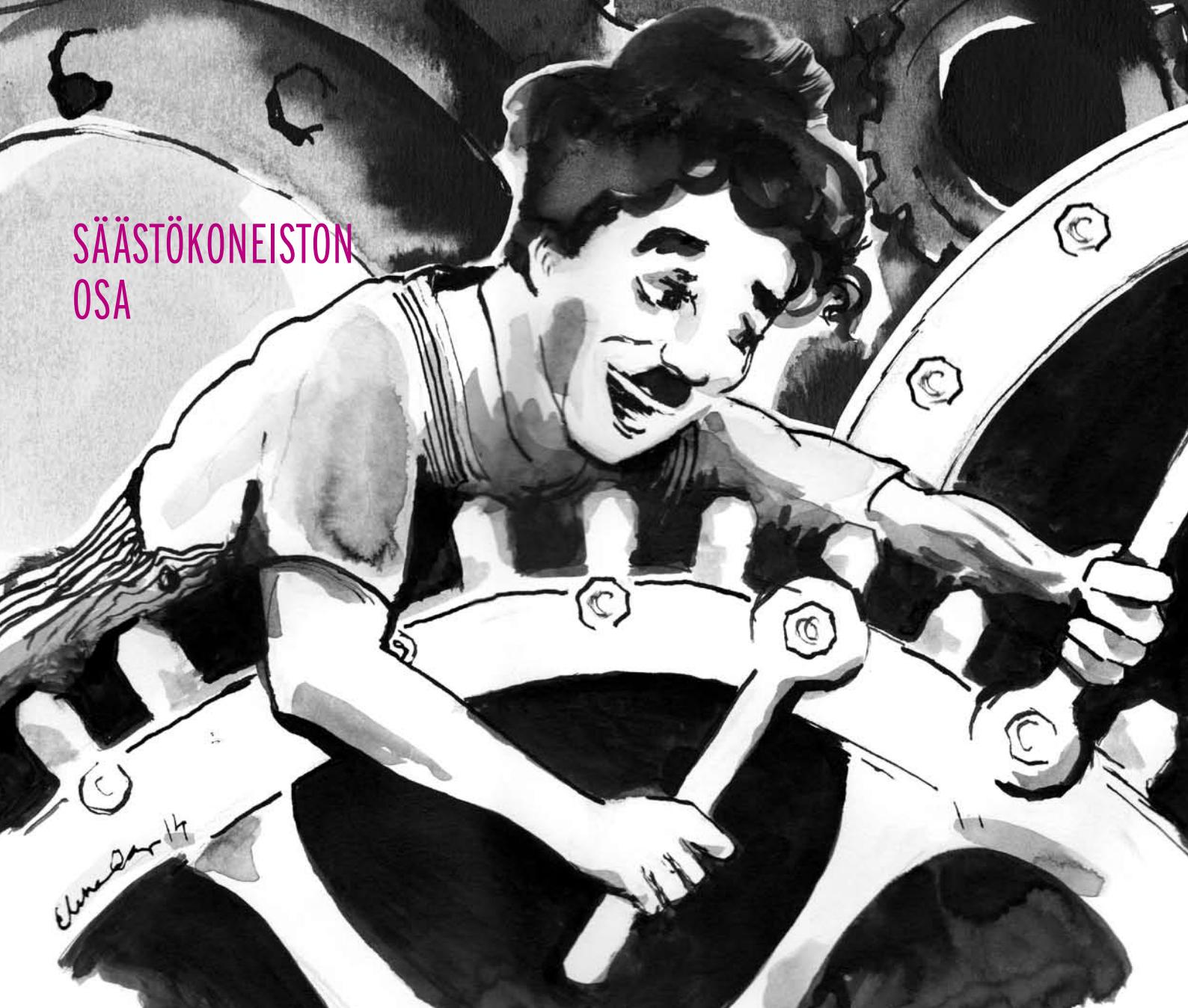
ILMAILUALAN UNIONI IAU:N JÄSENLEHTI

Unioni

20.6.2014

NRO 2

SÄÄSTÖKONEISTON
OSA

ILTT:n TES viimein valmis / Maapalveluiden yritysjärjestelyt

- 3 Pääkirjoitus
- 4 Neljäkymmentä vuotta - Isolla siivellä
- 6 Pelisääntöihin tarkennuksia
- 7 Työtuomioistuimen ratkaisu
- 8 Koulutusta edunvalvojille
- 9 Lyhyt kääntö
- 10 Ilmailutietoteknisten työehtosopimus vahvistettiin
- 11 Finnairin säästösopimukset
- 11 Maapalveluissa muutoksia
- 12 Edustajiston Kevätkokous

13 IAU ja SLSY TP:n jäseniksi

Teollisuuden palkansaajat

- 14 Turvallisin mielin matkalle IAU:n jäsenkortin kanssa
- 16 IAU:n verkkosivut uudistuivat
- 18 Jukeboksi
- 21 Eläkeläisten tapaaminen
- 23 Kolumni
- 24 Kassakulma: Kesäaika voi viivästyttää hakemusten käsittelyä
- 25 ...kuin sinne huudetaan
- 26 Joutomiehen joutavia
- 28 Jäsenvakuutuksen tuoteseloste
- 29 Pakina
- 30 Suomen Hostellijärjestön jäsenedut
- 30 Kuvakulma
- 31 FC 012 pitelemätön
- 32 Hyvää kesää

KANSIKUVA:

Onko nykyajan työntekijän osa joutua säästökoneiston nielemäksi?

Charles Chaplin - Modern Times
Elina Rajala - Modern vision
JM Koskinen - Modern talking

Unioni

Levikki 4400
18. Vuosikerta

Julkaisija
Ilmailualan Unioni IAU ry

ISSN
1795-2840 (Painettu)
1795-343X (Verkkolehti)

Päätoimittaja
Juha-Matti Koskinen
Puh. 040 766 9040
juha-matti.koskinen@iau.fi

Toimitussihteeri
Pekka Kainulainen
Puh. 040 528 8166
pekka.kainulainen@iau.fi

Toimituskunta
Markus Berg
Reijo Hiltunen
Pekka Hintikka
Arto Kujala
Ari Miettinen
Vesa Suni
Sari Virta
Jyrki Väyrynen

Toimitus
John Stenbergin ranta 6
PL 337
00531 HELSINKI
Fax. (09) 47857 250

Osoitteenmuutokset
Liiton jäsenistön osoitteenmuutokset päivittyvät automaattisesti postiin/väestörekisteriin tehdyn ilmoituksen perusteella. Muut osoitteenmuutokset voi toimittaa mieluiten sähköpostitse osoitteeseen iau@iau.fi.

Ilmestyminen
Lehti ilmestyy 2014 viisi kertaa.
Ilmestymisaikataulu sivulla 30.

Aineisto
Toimitus ei vastaa pyytämättä lähetettyistä aineistoista eikä palauta niitä.

Ulkoasu
Elina Rajala

Paino
Sälekarin Kirjapaino Oy
Somero

Säästökoneen säädöt

Helsingin Katajanokalle on pystytetty maailmanpyörä. Se kantaa nimeä Finnair Sky Wheel. Hieno juttu että kansallisen lentoyhtiön julkisuuskuvassa näkyy välillä muitakin huvipuiston laitteita kuin vuoristorata, jonka tarjoamasta vauhdin hurmasta työntekijät ovat viime vuodet saaneet nauttia. Tivolin tunnelmaa on ollut myös sitouttamisen kohteena olleen sirkuksen jättäessä kaupungin.

Hiuksia nostattavilta tilanteilta ei tyystin välttytty neuvoteltaessa yrityksen viimeisintäkään säästösopimusta. Liiton hallitus käsitteli neuvottelutuloksia pitkään ja hartaasti useammassa kokouksessaan. Se vain osoittaa kuinka vaikeiden kysymysten ja päätösten äärellä ollaan heikennyksiä tehtäessä. Myös menneisyyden ballasti painaa, vaikka itse neuvottelut tällä kertaa, välittyneiden tietojen mukaan, käytiin kohtuullisessa hengessä. Säästösopimukset syntyivät lopulta rauhanomaisesti. Ammattiosastot ja niiden aktiivit kantoivat vastuunsa taas kerran hienosti.

Ennen kuin samalle tasolle paikallisessa toiminnassa päästään LSG Sky Chefs Finlandissa täytyy ilmeisesti vielä paljon vettä virrata Vantaassa ja Reinissä. Työehtosopimuksen vaihtamiseen tähdännyt projekti viime syksynä jätti ikävän jäljen työntekijöiden ja työnantajan väleihin. On vaikeata välttyä ajatukselta, jonka mukaan yrityksellä ei alun perinkään ollut muuta ajatusta kuin tehdä tuloksensa työehtoja heikentämällä. On muitakin vaihtoehtoja. Täytyy muistaa Cateringin aina tähän asti olleen huonoinakin aikoina jatkuvasti voitollinen.

Kevään kääntyessä kesäksi on tehty merkittäviä yritysjärjestelyjä. Ensin Inter Handling perustettiin uudestaan lisäämällä nimeen Finland. Historiaan puolestaan siirtyivät Servisair, jonka maapalvelut hankki Aviator, rahdin ja loungen jäädessä yrityksen aiemmin ostaneelle Swissportille, sekä ISS Aviation, joka lopetti toimintansa.

ISS Aviationin lyhyt historia jätti jälkeensä hivenen sekavan kuvan. Johto ja strategia vaihtuivat alituisen. Toivottavasti yrityksen poistuessa takavasemmalle vapautuva ammattitaito, joka enimmäkseen lienee SAS:n ja sen tytäryhtiön SGS:n peruja, löytää paikkansa mahdollisimman laajasti lentoaseman muista yrityksistä. Siis niiden työntekijöiden osalta, jotka tässä maailmanpyörässä vielä haluavat jatkaa.

Hyvää kesää.

JM KOSKINEN

Pekka Kainulainen

”

On aika alkeellista liiketoimintaa tavoitella voittoa vain työehtoja heikentämällä.

Neljäkymmentä vuotta – Isolla siivellä

On päättymässä eräs aikakausi ilmailun historiassa. Ensimmäinen kolmimoottorinen laajarunkoinen suihkumatkustajakone McDonnell Douglas DC-10 on lopettanut aikataulunmukaisen liikennöinnin matkustajaliikenteessä. Viimeinen reittilento Bangladeshin Dhakasta Kuwaitin kautta Iso-Britannian Birminghamiin päätti tämän kone-tyyppin reittilennot helmikuun lopussa. Lento oli Biman Bangladesh Airlinesin operoima ja yhtiö oli viimeinen, joka lensi konetyypillä reittiä.

■ Miksi tämä konetyyppi on niin erityinen? Suomalaisesta näkökulmasta siksi, että se oli Finnairin laivaston ylpeys noin 25 vuoden ajan työllistäen tuhansia eri ammattiryhmien edustajia yhtiössä. Vaikka Finnair ei operoinut ”kympeillä” koko neljäkymmentä vuotta, liittyi ”kymppitoiminta” kuitenkin lähes tuon mainitun pitkän ajan Finnairin ja erityisesti sen tekniikan toimintaan huoltojen ja ylläpidon osalta.

Lähes kaikki tekniikan väestä muistanevat vielä ”kympeille” tehtyjä huoltoja vuosien takaa ja nuorempienkin mieleen palautuu sellaisia yhtiöitä kuin Aeroflot, Air Liberté ja Omni Airlines. Myös näiden yhtiöiden koneita huollettiin Finnair tekniikassa. Se kertoo laajasti tunnetusta työn laadusta.

”Kymmistä”

Kyseistä lentokonetta valmistettiin vuodesta 1968 aina vuoteen 1989. Vuosien varrella niitä oli kuutta eri mallia. Täysrahtiversiosta sekaversio combin kautta matkustajakoneisiin. Combissa osa kannesta, kabiinin ohella, oli varattu rahtipalleille. Tämän lisäksi Yhdysvaltain ilmavoimille suunniteltiin versioita, jotka soveltuivat monipuoliseen sotilaskäyttöön, muun muassa ilmatankkuskoneeksi.

Kaikkiaan ”kympejä” valmistui kaupalliseen käyttöön 386 ja USA:n ilmavoimille 60 konetta. Ensimmäiset operaattorit olivat American Airlines ja United Airlines. Ensilento oli elokuussa 1970 ja luovutus operaattorille 1971. Varsinaisen liikennöinti alkoi elokuussa 1971.

Huomattavaa on, että Finnair oli koneen, tyypiltään DC-10-30, ensikäyttäjä. Yhtiöllä oli niitä viisi kappaletta, joista rekisteritunnuksella OH-LHA oli ensimmäinen. Osuvasti sitä kutsuttiin ”Isoksi Antiksi”. Samainen kone lensi sittemmin muun muassa Air Libertén väreissä, tukikohtanaan Pariisin Orly. Näissä väreissä se myös teki viimeisen lentonsa.

Finnair oli menestyksekkäs DC-10-operaattori. Kaukoliikenteen kasvaessa 1975 alkaen, ”kympit” toimivat ensin DC-8:n rinnalle ja sittemmin syrjäyttäen sen, kun uusille reiteille tarvittiin lisää ja modernimpaa kalustoa. Esimerkiksi etäisyytensä vuoksi haastavaa Tokion reittiä varten. Tuohon aikaanhan Siperian poikki oikaiseminen ei tullut kyseeseen. Finnair kykeni ensimmäise-

Oheiset kuvat ovat Finnairin ensimmäisestä, aikanaan omistamasta DC-10:stä (OH-LHA), joka on lähdössä viimeiselle lennolleen kohti syntysijojaan, Yhdysvaltoja. Kone lensi Miamin Opa Lokaan varastoitavaksi, purettavaksi ja viimein romutettavaksi huhtikuussa 2004.

nä eurooppalaisena yhtiönä aloittamaan välilaskuttomat lennot Japanin pääkaupunkiin vuonna 1983. Tämän mahdollisti tekniikassa tehty mittava muutostyö, jossa yhteen koneista asennettiin lisäpolttoainetankit, jolloin se suoriutui alkuperäistä suunnitelmaa huomattavasti pidemmästä 13 tunnin lennosta.

Tämä lisätankillinen yksilö, nykyiseltä pyrstönumeroltaan N345HC, lensi vielä vuoteen 2012 Omnin väreissä siirtolentoja USA:n armeijalle ja on sittemmin varastoitu. On mahdollista, että yksilö jatkaa edelleen lentojaan, sillä se on ilmeisesti varattu muutettavaksi lentäväksi silmänsairaalaksi. Käykö näin, se nähdään sitten aikanaan.

Joka tapauksessa, vaikka matkustajalennot loppuvat, monet ”kympit” jatkavat työtään muutettuina rahti- tai muiksi erikoiskoneiksi, kuten niin monien vanhojen matkustajakoneiden kunniakaampi kohtalo on. Yksi esimerkki uusiokäytöstä on 10 Tanker Air Carrierin kone, joka alun perin oli Finnairin ope-roima OH-LHB. Se lentää edelleen pyrstönumerolla 911 tulipalojen sammutuslentoja Yhdysvalloissa. Ikävä kyllä suurin osa täysinpalvelleista joutuu varastoitavaksi ja jopa romutettavaksi

Finnair korvasi aikanaan ”kympit” seuraajalla, jota voisi lähinnä kuvailla uudistuneeksi ”kympiksi”. Tämä kone-

tyyppi oli MD-11. Se oli luonteva valinta keskeiseksi konetyypiksi tietotaidon kartuttua aiemmin avatulla uralla. Nyt on tosin senkin aika tullut väistyä. MD-11 koneita on vielä jonkin verran matkustajakäytössä, vaikkakaan ei enää Finnairilla. Viimeinen merkittävä konetyypin käyttäjä reittiliikenteessä on KLM ja sekin on luopumassa niistä viimeistään 2015 mennessä.

”Kymppi Tekniikassa”

Finnairin Tekniikassa ”kymppitoiminta” kesti pidempään kuin oman laivaston reittiliikenne – noin 35 vuotta. Se alkoi ennen vuotta 1975, jolloin ensimmäinen ”kymppi” tuli, valmistautumisen tulevaan omaan huoltotoimintaan päättyen muille yhtiöille tehtyihin töihin 2010 -luvun alkaessa. Kirjoittajan muistikuvan mukaan vielä vuonna 2008 tehtiin muutos- ja huoltotöitä Aeroflotilla vuokralla olleisiin rahtikoneisiin.

Omien DC-10:n huoltotoiminta yhtiön väreissä päättyi 1996, kun koneet vuokrattiin Air Libertéille. Tämän jälkeen tekniikka huolsi niitä vanhaan malliin kyseisen yhtiön väreissä ja vastasi teknisistä toimista liikenteessä Pariisin Orlyssä aina vuoteen 2002-2003, jolloin Air Liberté päättyi konkurssiin.

Kuten itse konetyyppi, niin myös useimmat sen aikalaiset, jotka vuosikausia työskentelivät eri tehtävissä sen operaatioissa, ovat siirtyneet tai siirtymässä ilmailun historiaan. Kuka on jäänyt työttömäksi, kuka eläkkeelle, osan ollessa jo poissa keskuudestamme.

Monet ”kymppimiehet ja -naiset” ikään kuin kasvoivat nuorelta iältään aina vanhuuden porteille DC-10 ja MD-11 -koneiden myötä, sillä ”kymppien” tullessa taloon, yhtiö kasvoi voimakkaasti ja samalla teknisen väen tarve kasvoi kasvamistaan. Väkeä palkattiin ja huollot, niin pienet kuin myös suuret, aina raskaisiin huoltoihin asti tehtiin omassa tekniikassa. Puhumattakaan erikoistehtävistä, joita matkan varrella oli useita.

Mutta nyt – kaikki on toisin.

LÄHTEET:

Kirjoittajan muistikuvat
Boeing, Commercial Airplanes/DC-10,
Boeing verkkosivusto
Finnair Oyj, Historia,
Finnairgroup verkkosivusto
BBC News, UK England/Birmingham
21.2.2014, ”End of an era” as DC-10 makes
last international trip.

TEKSTI JA KUVAT: PEKKA HINTIKKA

Pelisääntöihin tarkennuksia

Työpaikan neuvottelusuh-teisiin tarvitaan nykyistä toimivammat pelisäännöt, sillä tieto ei kulje, painostus heikennyksiin on yleistä ja sopimuksia rikotaan, tiivistää edunvalvontajohtaja **Janne Metsämäki** SAK:sta. Hän toimii SAK:n veturina sopimus- ja neuvottelujärjestelmän uudistusneuvotteluissa.

■ Työllisyys- ja kasvusopimuksen yhteydessä päätettiin ottaa luupin alle työelämäneuvotteluiden pelisäännöt. Kolmenkymmenen henkilön ryhmässä edustettuina ovat keskusjärjestöt ja liitot. Suuren työryhmän apuna on pienempi keskusjärjestövetoinen porukka. Aikaa työlle on syksyn loppuun.

Peruskysymysten äärellä

Pelisääntökeskustelua viritteli näkyvästi työnantajapuoli, joka on puhunut julkisuudessa roimasta lakkosakkojen korottamisesta. Lakkosakkoihin ja sen myötä lakko-oikeuteen puuttuminen merkitsisi koskemista perustuslaillisiin ihmisoikeuksiin ja Suomea sitoviin kansainvälisiin sopimuksiin.

Peruskysymysten äärellä työryhmä pyörii muutoinkin. Yhtenä kivenä kengässä on työnantajien yleistävä sopimushoppailu eli hinku vaihtaa yksipuolisesti työehtosopimusta halvempaan mahdolliseen.

- Sopimushoppailuun täytyy saada jokin roti, sillä sehän alkaa jo vääristää kilpailua, Janne Metsämäki sanoo.

Sopimushoppailuun puuttuminen saattaa merkitä työehtosopimuslain uudistamista. Laki on vuodelta 1946, mutta sitä on ajan saatossa täsmennetty ja päivitetty.

- Yksi pintaan noussut ilmiö on turvaamistoimi, jota työnantajat yrittävät ujuttaa työrauhajärjestelmään. Sinne se ei alkuperäisen tarkoituksen mukaan kuulu, vaan työtuomioistuin ratkoo työehtosopimukseen liittyvät erimielisyydet ja työmarkkinaosapuolten väliset kiistat.

Laki työriitojen sovittelusta saattaa siis myös olla muutospaineissa.

- Yhä yleisempää on, että työnantaja ei maksa työehtosopimuksen mukaista palkkaa. Palkansaaja saa kyllä omansa käräjäriidan jälkeen, mutta työnantajalle ei koidu mitään sanktiota. Alipalkkauksen kriminalisointi nousee varmasti esille pelisääntökeskustelussa, Janne Metsämäki puntaroi.

Vuoropuhelulla eteenpäin

Palkansaajien tyytymättömyys nykytilanteeseen käy ilmi SAK:n luottamushenkilöpaneelin tuoreesta tuloksesta. Kolmannes SAK:laisista luottamushenkilöistä kertoo työnantajansa rikkovan lakeja ja sopimuksia. Joka viides on kokenut työnantajan painostavan työehtojen heikennyksiin.

- Palkansaajilla ei ole tällä hetkellä muuta keinoa kuin ulosmarssi, kun työehtoja sopimusten voimassa ollessa yritetään heikentää. Pelisääntökeskustelussa pitäisi päästä kiinni lakkojen perimmäisiin syihin. Usein kyse on siitä, että tieto työpaikalla ei kulje, työnantaja ei noudata sopimuksia ja työnantajien tulokintaetuoikeus painaa liikaa.

- Asioita voidaan niin halutessa hoitaa vuoropuhelua, luottamusta ja keskinäistä kunnioitusta lisäämällä. Välttämättä ei tarvita pykälien nikkarointia, jos tahtoa uudenlaiseen sopimuskulttuuriin löytyy puolin ja toisin, Janne Metsämäki arvioi.

Hän toivoo, että työmarkkinaosapuolet löytävät keskenään ratkaisut pelisääntöjen täsmennyksiin, eikä poliittinen valta puutu asiaan. Se on ollut maan tapa sopimiseen perustuvassa suomalaisessa työmarkkinakulttuurissa.

Janne Metsämäen lisäksi pelisääntötyöryhmässä ovat SAK:laisesta kentästä puheenjohtajat **Ann Selin** (PAM), **Marko Piirainen** (AKT), **Riku Aalto** (Metalliliitto) ja **Jarkko Eloranta** (JHL) sekä työehtoasiantuntija **Katarina Murto** (SAK).

LEENA SERETIN
KUVAAJA HELI SAARELA

Työtuomioistuimen ratkaisu

Palvelualojen työnantajakenttä järjestäytyi uudelleen vuoden vaihteessa 2011. Palvelualojen Toimialaliitto ry yhdessä kolmen muun työnantajaliiton kanssa muodostivat Palvelualojen työnantajat PALTA ry:n. Uudelle työnantajaliitolle siirrettiin näiden työnantajaliittojen työehtosopimukset sekä työehtosopimuslain 8 §:n mukaiset oikeudet ja velvollisuudet. Työnantajakentän uudelleenjärjestelyjen yhteydessä Finavia Oyj:stä tuli PALTA ry:n jäsen.

■ IAU oli PALTAN ja Finavian kanssa eri mieltä siitä, tuleeko Finaviassa soveltaa lentoliikenteen palveluja koskeva työehtosopimusta. Erimielisyys koski myös sitä, soveltuvatko lentoliikenteen palveluja koskevan työehtosopimuksen määräykset niihin tehtäviin, joita Finavia Oyj teettää alihankintana Lassila & Tikanoja Oyj:llä.

IAU vaati työtuomioistuinta vahvistamaan, että Finavia Oyj on velvollinen huolehtimaan siitä, että yhtiön sopimus-kumppani Lassila & Tikanoja Oyj noudattaa lentoliikenteen palveluja koskevan työehtosopimuksen määräyksiä.

Työtuomioistuin vahvisti sen, että Finavia on työehtosopimuksen 1 §:ssä tarkoitettu lentoliikenteen teknisiä ja maapalveluja tarjoava yhtiö, vaikka osa yhtiön töistä ei ole kyseisessä työehtosopimuksessa tarkoitettuja töitä. Oikeus totesi myös, että lentokenttäavustajan työhön voidaan työn laadun puolesta sinänsä soveltaa sekä lentoliikenteen palveluja koskevaa työehtosopimusta että Finavia Oyj:n yrityskohtaista työehtosopimusta.

Tuomio

Oikeus ei ottanut kantaa edellä mainittujen työehtosopimusten keskinäiseen etusijajärjestykseen. Sen sijaan se toteasi, että aiemman ratkaisun (TT:2011-8) mukaan liikuntarajoitteisia matkus-

tajia palvelevien lentokenttäavustajien työhön voitiin työn laadun puolesta soveltaa sekä lentoliikenteen palveluja koskevaa työehtosopimusta että kiinteistöpalvelualojen työntekijöitä koskevaa sopimusta. Tuossa tapauksessa Kiinteistöpalvelut ry:n jäsenen Lassila & Tikanoja Oyj:n, päätoimialana oli kiinteistöpalvelut, joten yhtiön kenttäavustajien työhön oli sovellettava tämän alan työehtosopimusta.

Tässä asiassa erimielisyyden kohteena oli Finavia Oyj:n ja Lassila & Tikanoja Oyj:n välinen sopimus kenttäavustajien työn teettämisestä alihankintatyönä jälkimmäisen yhtiön työntekijöillä. Kan-teessa katsottiin Finavia Oyj:n rikkovan lentoliikenteen palveluja koskevan työehtosopimuksen 17 §:n soveltamisohjetta. Sen mukaan työnantajan teettäessä alihankintana lentoliikenteen palveluja koskevan työehtosopimuksen palkkaryhmittelyn mukaisia tai niihin rinnastettavia töitä, tulee alihankkijan palveluksessa oleviin työntekijöihin noudattaa lentoliikenteen palveluja koskevaa työehtosopimusta.

Työtuomioistuin katsoi, ettei lentoliikenteen palveluja koskevan työehtosopimuksen soveltamisohjeella ole voitu velvoittaa Finavia Oyj:tä ottamaan alihankintasopimukseen määräystä, jonka mukaan alihankkijan tulisi noudattaa työntekijöihinsä työehtosopimusta,

joka työehtosopimuslain mukaan ei sido alihankkijaa, kun alihankkijaa tässä tapauksessa sitoo toinen, kyseiseen työhön soveltuva työehtosopimus.

Oikeuden ratkaisu on kokonaisuudessaan luettavissa osoitteessa: <http://www.tyotuomioistuin.oikeus.fi/fi/index/tyotuomioratkaisut/tyotuomioratkaisut/1401261742809.html>

TEKSTI JA KUVA: UNIONI TOIMITUSKUNTA

Koulutusta edunvalvojille

Vierailijoita kevään edunvalvontavaliokunnan kokouksissa.

25.2. Lakimies Minna Tanska SAK:sta kertoi ammatillisen osaamisen kehittämiseen liittyvistä lakimuutoksista.

25.2. Palvelupäällikkö Janna Niemi JHL:n työttömyyskassasta esitteli kassan toimintaa.

**29.4. Toiminnanjohtaja Pasi Ylitalo Palkansaajien hyvinvointi ja terveys PHT ry:stä esitteli Aka-
van, SAK:n ja STTK:n alaisten ammattiliittojen oman hyvinvointijärjestön toimintaa.**

29.4. Ekonomisti Joonas Rahkola SAK:sta kertoi työttömyysturva- ja vuorotteluvapaauudistuksista

Edunvalvontavaliokunnan kokousten lisäksi järjestettiin maaliskuussa luottamus- ja työsuojelupäivä. Päivän aiheena olivat: uusi työterveyshuoltoasetus, ammatillisen osaamisen kehittäminen, työn suunnittelu, sekä tasa-arvo ja yhdenvertaisuus. Opettajina toimivat **Inari Juntumaa** ja **Elina Östring** Kiljavan opistolta.

TEKSTI JA KUVAT: ARTO KUJALA

Joonas Rahkola

Pasi Ylitalo

Minna Tanska

Janna Niemi

Teboilin jäsenetu Tiedot ajan tasalle

Teboil korotti jäsenkorttialennusta kesälomakauden 1.6.–31.8.2014 väliseksi ajaksi. Alennus on 2,5 senttiä / litra bensiinistä ja dieselöljystä. Lisäksi jäsenkortilla saa alennusta voiteluaineista 10 %, autokemikaaleista 5 %, pesuista 5 % sekä nestekaasupulon täytöstä 5 %.

Polttoainealennukset saa liiton magneettijuovallisella jäsenkortilla kaikilta Teboil-huoltamoilta ja -automaattiasemilta, lukuun ottamatta nettohintapohjaisia Teboil Express -automaattiasemia.

Ovatko jäsentietosi ajan tasalla liiton jäsenrekisterissä?

Onko puhelinnumerosi muuttunut?

Oletko hankkinut uuden sähköposti-osoitteen?

Täydennä tai korjaa tietosi liiton jäsen-sivujen verkkoasioinnin kautta osoitteessa www.iau.fi. Kohdassa perustiedot voit korjata tietojasi.

Verkkoasioinnissa voit muuttaa myös osoitetietosi, jos liitto ei osoitteenluovutuksiellon takia voi saada tietoja automaattisesti.

Työsuojelu-koulutusta

Ilmailualan työsuojelun peruskurssi

1. jakso 28-30.10.2014 ja

2. jakso 25-26.11.2014

Kohderyhmä: Työsuojeluhenkilöstö ja esimiehet

Paikka: Rantasipi Airport Congress Center

Ilmoittautuminen

Työturvallisuuskeskus,

www.ttk.fi

Apua ongelmiin

1. Mikäli sinulla on jokin työhösi, työympäristösi tai työehtoihisi liittyvä ongelma, keskustele asiasta aina ensin esimiehesi kanssa.

2. Jos esimiehesi ei voi auttaa tai teillä on erilaiset näkemykset asiasta ja haluat tietää työehtosopimuksen tulkin-
nasta, ota yhteyttä työpaikkasi luotta-

musmieheen tai pääluottamusmieheen.

3. Mikäli kyseessä on työsuojeluasia eli työympäristöä koskeva fyysinen tai henkinen ongelma, ota yhteyttä työsuojeluasiamieheen tai työsuojeluvaltuutet-
tuun.

4. Jos työpaikallasi ei ole luottamusmie-
tä ota yhteyttä liittoon.

Hellitä helteellä

Työterveyslaitos muistuttaa, että kuumassa työskentely kuormittaa elimistöä monin tavoin. Ihmisen toimintakyky, työkyky ja motivaatio heikentyvät ja tapaturmien riski kasvaa.

Sydämeen kohdistuva rasitus kasvaa kuumassa työskenneltäessä, sillä ver-
ta ohjautuu kuumassa iholle elimis-
tön viilentämiseksi sitä enemmän,
mitä raskaampi työ ja kuumempi ym-
päristö on kyseessä. Verenkierron
ohjautuminen iholle voi lisäksi vä-

hentää työskentelevien lihasten veren-
kiertoa, jolloin lihakset väsyvät ja nii-
den suorituskyky laskee.

Kuumassa työskentely edellyttääkin
riittävästi taukoja, nestettä ja ihon suoja-
usta. Kuumia lämpöoloja voidaan hallita
työpaikoilla ilmastoinnilla, paikallisjääh-
dytyksellä, tuulettimilla sekä varjosta-
malla lämpösäteilyä. Myös ylimääräi-
set lämpöä tuottavat koneet kannattaa
sammuttaa.

Kuumassa työskentelyä voi keventää
muun muassa

- juomalla riittävästi
- syömällä monipuolisesti
- tauottamalla työtä

- käyttämällä työhön soveltuvia
jäähdytysmenetelmiä (tuulettimet
ja ilmastointilaitteet)
- antamalla elimistön palautua yöllä
- olemalla tavallistakin maltillisempi
alkoholin käytössä. Alkoholi
poistaa nestettä elimistöstä ja
nostaa syketasoa jo levossa.

Ensimmäiset päivät helteellä ovat vai-
keimmat, sillä elimistön lämpösopeu-
tuminen kestää noin viikon. Muista,
että jotkin sairaudet ja lääkkeet voivat
heikentää lämmönsietoa.

LÄHDE: TYÖTERVEYSLAITOS

Ilmailutietoteknisten työehtosopimus vahvistettiin

IAU:n ja Palvelualojen työnantajat PALTA:n välillä on allekirjoitettu Ilmailutietoteknisten uusi työehtosopimus työllisyys- ja kasvusopimuksen mukaisesti. Finaviassa sovellettavaan yrityskohtaiseen sopimukseen ei tehdä tällä sopimuskierröksellä muita muutoksia.

Lähtökohdat

IAU:ssa ja ILTT:ssä asetettiin viime keväänä sopimuskierröksen tavoitteeksi laajentaa työehtosopimuksen soveltamisalaa siten, että se vastaisi työntekijöiden järjestäytymistä Finaviassa. Käytännössä tämä tarkoitti soveltamisalalauseketta, joka pitäisi sisällään tietoteknisten tehtävien lisäksi asematasovalvonnan, lennonjohto-operaattoreiden ja lennonneuvonnan tehtävät.

Tämän jälkeen asetelmat Finaviassa ovat kuitenkin muuttuneet. Työntekijöitä on irtisanottu kaikista edellä mainituista tehtävistä lukuun ottamatta tietoteknisiä tehtäviä.

Irtisanomiset

Irtisanomisten myötä jäsenpohja on ainakin väliaikaisesti kaventunut ja viimeisin arvio on, että työehtosopimuksen uudistaminen alkuperäisten tavoitteiden mukaisesti ei tällä sopimuskierröksellä ole toteutettavissa.

Niinpä IAU ja ILTT ovat hyväksyneet neuvottelutuloksen, jolla työehtosopimus uudistetaan keskusjärjestöjen työllisyys- ja kasvusopimuksen pohjalta sellaisenaan.

Uusi työehtosopimus

Uusi työehtosopimus koostuu kahdesta sopimusjaksosta.

Ensimmäinen sopimusjakso

Ensimmäinen sopimusjakso alkaa 1.4.2014 ja päättyy 31.1.2016. Palkkoja korotetaan 20 euron suuruisella yleiskorotuksella neljän kuukauden kuluessa sopimusjakson alkamisesta eli 1.8.2014 alkaen sekä 0,4 %:n yleiskorotuksella 1.8.2015 alkaen.

Toinen sopimusjakso

Toinen sopimusjakso alkaa 1.2.2016 ja päättyy 31.1.2017. Jakson palkkaratkaisun kustannusvaikutus ja toteutusajan kohta on sidottu työmarkkinakeskusjärjestöjen neuvotteluihin kesäkuussa 2015.

Mikäli ne eivät pääse yksimielisyyteen korotuksista, työehtosopimus on irtisanottavissa päättymään 31.1.2016.

Jälkipyykki

Nyt käyty työehtosopimuskierrös ILTT:n osalta oli ensimmäinen sen jälkeen, kun se liittyi ammattiosastona osaksi IAU:ta vuoden 2012 alussa. Samoihin aikoihin ILTT:hen liittyi myös

suurin osa muusta nykyisestä Finaviassa työskentelevästä jäsenistöstä.

Neuvottelukierroksen lopputulos ei vastaa sille asetettuja tavoitteita eikä siihen voi olla tyytyväinen.

Sopimuskierrös paljasti ainakin työnantajan ajatukset Finavian työehtosopimusmaailmasta. Se haluaa sopia JHL:n ja Pardian kanssa työehdoista siinäkin tapauksessa, että työntekijät ovat järjestäytyneet toisin eikä itse sopimusoikeuden muutos järjestäytymisen mukaiseksi siinänsä kustantaisi mitään. Miksi näin on, jää itse kunkin arvioitavaksi ellei Finavia itse halua antaa tähän vastausta.

Tulevaisuus

On selvää, että IAU jatkaa työtä jäsentensä työ- ja palkkaehtojen puolustamiseksi myös tulevaisuudessa Finaviassa. Uudet tavoitteet linjataan ILTT:ssä ja liitto toimii näiden mukaisesti.

Lähiaikojen konkreettisia toimia ovat Tampereen aluelennonjohdossa ja Helsinki-Vantaan lennonneuvonnassa viime vuonna käytyjen yt-neuvottelujen oikeudellinen arviointi ja oikeusprosessin käynnistäminen, jos arvio on, etteivät nämä irtisanomisprosessit ole toteutettu lakien edellyttämällä tavalla.

Finnairiin säästösopimukset

■ Finnairin tekniikasta Helsinki-Vantaalla vastaavassa Finnair Technical Operations -yksikössä on saavutettu yhteinen näkemys säästösopimuksesta. Sopimus pohjautuu työehtosopimuksen määräykseen, jonka mukaan poikkeuksellisiin taloudellisiin vaikeuksiin ajautuneessa yrityksessä voidaan sol-

mia määräaikainen sopimus työpaikkojen ja yrityksen toiminnan turvaamiseksi.

IAU:n hallitus vahvisti omalta osaltaan tekniikan säästösopimuksen, jonka varsinaisia sopijapuosapuolia ovat Ilmailutekniikan Ammattiyhdistys ITA sekä Technical Operations -yksikkö. Finnai-

rin asiakaspalvelut tuottavassa Helsinki Airport Customer Service -yksikössä säästösopimus syntyi vastaavan menettelyn jälkeen jo aiemmin.

Ammattiosastot ja IAU ovat tiedottaneet säästösopimusten sisällöistä yksiköissä. Lisätietoja sopimuksista antavat luottamusmiehet.

Maapalveluissa muutoksia

Maapalvelujen yritys kentässä on tapahtunut merkittäviä muutoksia ja omistusjärjestelyjä viime vuoden puolelta alkaen. Epävarmuuden aikoina työntekijöiden näkökulmasta tärkein järjestelyihin liittyvä kysymys on, miten työehdot ja työpaikat säilyvät muutosten myötä.

Swissportin ja Servisairin kauppa

Servisairin kansainväliset toiminnot siirtyivät liiketoimintakaupalla Swissport Internationalille 23.12.2013. Euroopan toimintojen osalta kaupan ehdot vahvisti EU-komission kilpailuosasto.

Kilpailuosasto katsoi Swissportin saavuttavan kaupallaan Helsinki-Vantaan lentoaseman maapalveluissa epäterveen markkina-aseman ja määräsi sen vuoksi toimintoja pilkkottavaksi. Vastaava määräys annettiin myös Gatwickin, Birminghamin ja Newcastle'n asemille.

Helsinki Handling Newco ja Aviator

Helsinki-Vantaalla Swissport reagoi määräykseen siten, että Servisair Fin-

land jatkoi omana yhtiönään. Sen nimi muutettiin väliaikaisesti Helsinki Handling Newcoksi, kunnes Aviator maaliskuun huhtikuussa osti sen.

Järjestely ei koskenut Servisairin aiemmin tuottamia rahti- ja lounge -toimintoja. Ne erotettiin uudesta yhtiöstä ja pysyivät osana Swissportia. Rahti muodostaa jatkossa oman tytäryhtiönsä.

Toteutetuilla järjestelyillä ei ollut vaikutusta entisen Servisairin työntekijöiden työehtoihin. Työntekijät jatkavat työssään ns. vanhoina työntekijöinä.

Swissportin ja Inter Handlingin kauppa

Kansainvälisten yritysostojen ohella Swissport on tehnyt kauppia myös Suomen sisällä. Se on myynyt Turussa ja Tampereella toimineet tytäryhtiönsä uudelleen perustetulle Inter Handlingille tammikuussa.

Ainakin aluksi vain Turun ja Tampereen lentoasemilla toimivan yhtiön nimi on Inter Handling Finland Oy. Työntekijöiden työehdot säilyvät Inter Handlingissa ennallaan Servisairin tapaan. Tosin yrityksessä käytyjen yt-neuvotte-

lujen seurauksena on toiminta Tampereella loppunut ja supistunut huomattavasti Turussa.

ISS Aviation

Työntekijöiden kannalta ikävin vaihtoehto toteutui ISS Aviationissa, joka päätyi lopettamaan toimintansa kesäkuun loppuun mennessä. Yrityksen vaikeudet kasaantuivat kestäättömiksi maapalveluiden tarjouskilpailujen alitettua kannattavuuden kipurajan. Tämän seurauksena se menetti tärkeitä asiakkaita. Samaan aikaan pääasiakas SAS ja sen tytäryhtiö Blue 1, jatkoivat reittien karsimista tai siirtämistä toisille operaattoreille. Yksi naula arkkuun lyötiin ISS:n joutuessa vetäytymään maakuntien verkostolentoasemilta Airpron harjoittaman työehtokeinotellun vuoksi.

Edustajiston Kevätkokous

IAU:n hallinto kokoontui perjantaina 25.4 edustajiston kevätkokoukseen. Sääntömääräisesti käsiteltiin liiton viime vuoden toimintaan ja tilinpäätökseen liittyvät asiat ja muita aloitteita.

Vuoden 2013 tietoihin...

Vuonna 2010 alkanut Suomen lentoliikenteen kasvu taittui vuonna 2013. Kokonaismatkustajamäärä oli hieman yli 19 miljoonaa, jossa vähennystä edelliseen vuoteen verrattuna 0,9 prosenttia. Helsinki-Vantaan lentoaseman matkustajamäärät kasvoivat edelleen 2,8 prosentilla. Lentoteitse kuljetettavat rahtimäärät vähenivät edellisestä vuodesta 3,4 prosenttia.

Lentoyhtiöistä Finnairin tulos kääntyi tappiolliseksi. Liikevaihto väheni 8,5 prosenttia.

Lentoasemia ylläpitävän Finavian liikevaihto väheni tammi-syyskuun 2013 aikana vastaavaan edellisvuoden ajanjaksoon verrattuna 2,5 prosenttia.

Lentoliikenteen palveluja koskevan työehtosopimuksen sopimusallalla teknisten palvelujen työllisyys heikkeni jo kolmantena vuonna peräkkäin. Maalis-huhtikuussa Finnair Technical Servicesissä käytyjen yhteistoimintalain mukaisten neuvottelujen kohteena olleesta 310 työpaikasta yli puolet koski sopimusalaamme.

Maapalveluissa työllisyys säilyi kokonaisuudessaan ennallaan, mutta maapalvelujen kilpailutus ja yrityskentän muutokset heijastuivat yksittäisten jäsenten työllisyyteen. Näistä merkittävimpiä olivat ISS Aviationissa käydyt neljät yt-neuvottelut ja North Hub Services Finland toiminnan lopettaminen.

Finavian lennonvarmistuksessa ilmailutietoteknisten sopimusallalla työllisyydessä ei merkittäviä muutoksia tapahtunut. IAU:n jäsenistöä koskivat kuitenkin Finaviassa käydyt yt-neuvottelut Helsinki-Vantaan ja Malmin lentoasemien lennonneuvonnassa sekä Tampereen alueen lennonjohdossa. Lisäksi Airrossa käytiin vuoden 2013 aikana yt-neuvotteluja, joilla oli vaikutuksia jäsenten työllisyyteen.

IAU:n maksavien jäsenten kokonaismäärä nousi hieman vuoden 2013 aikana.

Yksittäisistä yrityksistä suurin jäsenmäärän lisäys tapahtui LSG Sky Chefs Finlandissa. Yhtiö yritti irtautua Lento-

liikenteen palveluja koskevasta sopimuksesta syksyn työehtosopimusneuvottelujen yhteydessä, onnistumatta kuitenkaan hankkeessaan.

...pohjaten edustajisto päätti...

Tarkastettuaan vuoden 2013 toimintaja tilikertomuksen edustajisto myönsi asianosaisille tili- ja vastuuvapauden.

Tämän lisäksi Edustajisto jatkoi toistaiseksi voimassa olemaan syyskokouksessaan 2013 tekemäänsä määräaikaista päätöstä, jonka mukaan liiton jäsenmaksun osuus on 0,34 % niiltä jäseniltä, jotka eivät ole IAU:n solmiman työehtosopimuksen piirissä.

Edelleen edunvalvontaa ilmailualalla vahvistaakseen edustajisto päätti, että IAU voi hakea Teollisuuden Palkan-saajat TP ry:n jäsenyyttä.

...kokouksensa onnitteluihin.

Kokouksessa tehtiin myös historiaa. Edustajistolla ja hallituksella oli ilo onnitella maailman nuorinta 50 täyttäneitä. Nimittäin hallituksen lisäjäsen Jouko "ei päivääkään yli neljäkymmenen" Saarela saavutti tämän miehen iäksi -mainitun rajapyykin. Ennen muistamista tarkastettiin henkilöllisyydestodistus. Niinhän se tapahtuu perjantaisin kaupassakin.

TEKSTI: UNIONI TOIMITUSKUNTA

KUVA: ARI MIETTINEN

Haapasaari luovuttaa vihdan vastaan-tahtoiselle päivänseuralle. Edustajiston puheenjohtaja Toivola lyö löylyä.

Teollisuuden Palkansaajat vahvasti rivejään IAU ja SLSY TP:n jäseniksi

■ Teollisuuden palkansaajat TP saa uusia jäseniä. Järjestön hallitus on tänään hyväksynyt TP:n jäseniksi Ilmailualan Unioni IAU:n sekä Suomen Lentoemäntä- ja Stuerttiyhdistyksen (SLSY). Kummankin järjestön jäsenyys astuu voimaan välittömästi.

Päätöksen jälkeen Teollisuuden palkansaajiin kuuluu yhteensä 15 ammattiliittoa kaikista eri palkansaajien keskusjärjestöistä.

- Tämänpäiväinen päätös on omiaan vahvistamaan TP:n rivejä. Tämä antaa meille entistäkin leveämmät hartiat, kun ajamme yhteisiä tavoitteitamme niin työmarkkinoilla kuin yleisemmin yhteiskunnassa, TP:n puheenjohtaja **Riku Aalto** sanoo.

Ilmailualan Unionissa uskotaan, että teollisuuden yhteisrintamaan liittyminen hyödyttää myös teollisuutta ja vientiä tukevia liittoja ja niiden jäseniä.

- Uskon, että tällä on koko palkansaajaliikkeen edunvalvontaa vahvistava vaikutus. Suuntaus työmarkkinoilla on ja sen pitäisikin olla se, että yhdessä teemme entistäkin enemmän. Tällä vastaamme työnantajien asettamiin haasteisiin, kuten esimerkiksi yleistyvään työehtosopimushoppailuun, sanoo IAU:n puheenjohtaja **Juhani Haapasaari**.

SLSY:n puheenjohtaja **Thelma Åkers** sanoo, että ammattiliitoilla on hyvin paljon yhteisiä tavoitteita – myös yli keskusjärjestörajojen.

- Työnantajat ovat viime aikoina tiivistäneet rivejään ja meidän pitää tehdä samoin. Teollisuuden palkansaajat tarjoaa myös kuljetussektorin liitoille luontevan yhteistyömuodon. Palkansaajapuolen rivien tiivistäminen on tietenkin myös viesti työnantajien suuntaan, Åkers muistuttaa.

TP

Teollisuuden palkansaajat

Teollisuuden Palkansaajat

Teollisuuden palkansaajat (TP) on vuonna 2013 rekisteröity yhdistys, johon kuuluu 15 ammattiliittoa kaikista keskusjärjestöistä. TP:n jäsenliittoja ovat Metalliliitto, Ammattiliitto Pro, Uusi Insinööriliitto UIL, Tekniikan Akateemisten Liitto TEK, TEAM, Suomen Ekonomiliitto SEFE, Paperiliitto, Puu- ja erityisalojen Liitto, Sähköalojen ammattiliitto, Erityisalojen toimihenkilöliitto ERTO, Suomen Konepääällystöliitto, Auto- ja Kuljetusalan Työntekijäliitto AKT, Veturimiesten liitto, Ilmailualan Unioni IAU sekä Suomen Lentoemäntä- ja Stuerttiyhdistys - SLSY. TP:n edustamilla aloilla työskentelee noin 750 000 ihmistä.

Turvallisin mielin matkalle IAU:n jäsenkortin kanssa

Kaoottinen liikenne, erilainen bakteerikanta, tarttuvat taudit... Matkalla voi sattua mitä vain. Ja sattuu: joka päivä yksi suomalainen sairastuu ja viisi suomalaista joutuu rikoksen uhriksi ulkomailla. Sinä voit lomaila levollisin mielin, sillä Ilmailualan Unioni on ottanut jäsenilleen Turvasta jäsenvakuutuksen, joka sisältää matkustajavakuutuksen vapaa-ajan matkoille. Ota jäsenkorttisi mukaan matkalle, sillä se toimii myös matkavakuutuskorttina.

■ IAU:n jäsenvakuutuksessa ovat vakuutettuna myös mukana matkustavat alle 18-vuotiaat omat ja samassa taloudessa asuvat lapset. Vakuutettuina ovat myös osa-aikaeläkkeellä olevat jäsenet.

Vakuutus on voimassa yhtäjaksoisesti enintään 45 vuorokautta matkan alkamisesta. Ylimeneville matkapäiville kannattaa ottaa Turvasta määräaikainen matkustajavakuutus. Vakuutus ei ole voimassa ehdoissa erikseen poisrajatuissa urheilulajeissa tai harrastuksissa.

”Pitkän säästämisen jälkeen lähdin kaveriporukalla unelmalomalle Dominikaaniseen Tasavaltaan. Minulla oli mukana ammattiliiton jäsenkortti, joka toimi myös matkavakuutuskorttina. Matkan alkupuolella aloin palella ja voida huonosti. Sain lääkäriltä tautiini lääkekuurin. Lääkkeet olivat tuontitavaraa ja todella kalliita, mikä teki ison loven matkakassaan. Tauti kuitenkin lähti ja loppuloma oli pelastettu. Pistin lääkärintodistuksen ja kuitit tarkasti talteen. Kun tulin kotiin, otin yhteyttä Turvaan, täytin vaaditut lomakkeet ja liitin mukaan todistuksen ja kuitit. Sairausten takia menettämäni rahat tulivat tilille tuota pikaa.”

Muista ottaa matkalle mukaan jäsenkorttisi, joka on myös matkavakuutuskortti. Näin hoitava laitos voi todeta, että sinulla on voimassa oleva matkavakuutus ja että hoidoille löytyy maksaja. Mat-

kavakuutuskortti ei kuitenkaan ole maksukortti, joten on hyvä varautua siihen, että kulut joutuu maksamaan ensin itse ja hakemaan korvausta myöhemmin vakuutusyhtiöstä. Jos joudut itse maksamaan hoitokulut, säilytä kuitit ja lähetä ne vahinkoilmoituksen mukana Turvaan.

Mitä vakuutuksesta korvataan?

Vakuutus korvaa matkan aikana alkaneen äkillisen sairauden tai sattuneen tapaturman aiheuttamia hoitokuluja. Näitä ovat esimerkiksi lääkärinpalkkiot, tutkimuskulut ja lääkärin määräämät lääkkeet.

”Minulla on matkavakuutus liiton kautta Turvassa ja useammalla matkalla olen sairastellut. Esimerkiksi Bulgariassa lääkäri tuli suoraan hotellihuoneeseeni, sain lääkkeet heti, eikä mitään tarvinnut maksaa. Näytin vain vakuutuskorttiani ja se riitti. Sairastelu jatkui reissun jälkeen Suomessa, jossa pääsin vakuutuksen turvin vielä yksityiselle lääkäriasemalle tutkimuksiin. Lomasta voi nauttia täysillä, kun ei tarvitse murehtia raha-asioista. Vakuutus on mukavan vaivaton, sillä ammattiliiton on hoitanut sen puolestani. Ainut, mitä minun pitää muistaa, on ottaa liiton jäsenkortti mukaan.”

Ennen matkan alkua ollut sairaus ei

ole vakuutusehtojen tarkoittama matkasairaus. Tällaiseen sairauteen liittyen korvataan ainoastaan ensiapuhuolto matkakokohteissa. Vakuutuksesta korvataan myös matkan peruuntumisen tai keskeytymisen kuluja, mikäli se johtuu äkillisestä sairaudesta tai tapaturmasta. Matkan peruuntuminen tarkoittaa sitä, että matkalle lähtö estyy. Matkan keskeyttämisellä tarkoitetaan jo alkaneen matkan muuttumista.

Matkan peruuntumisesta ja keskeyttämisestä korvataan kuluja, joista matkan järjestäjä ei lain tai matkaehtojen mukaan ole vastuussa. Näitä kuluja voivat olla esimerkiksi matka- tai majoituskulut.

”Vuonna 2010 olin maksanut kahden viikon matkan Thaimaahan. Kohdalo puuttui kuitenkin peliin juuri ennen matkan alkua, kun sain ikävän puhelinoiton: vanhin veljeni sai sydänkohtauksen ja kuoli välittömästi. Samalla kauan kaivattu loma sai väistyä, sillä minun oli riennettävä äitini avuksi. Silloin olin kiitollinen matkavakuutuksesta. Menettämäni matkarahat tulivat tililleni tuota pikaa.”

Matkatavarat on vakuutettava erikseen

Jäsenvakuutukseen ei sisälly matkatavaravakuutusta, joten matkatavarat on vakuutettava erikseen, elleivät ne jo si-

sälly normaaliin kotivakuutukseen. Kun otat laajan tason kotivakuutuksen Turvasta, korvaa se myös ulkomaan matkoilla mukana oleville matkatavaroille aiheutuneita vahinkoja 4 500 euroon asti.

SOS auttaa apua tarvitsevia matkajia

SOS International on pohjoismaisten vakuutusyhtiöiden omistama kansainvälinen ”hälytyskeskus”, josta voit saada apua, jos sairastut ja tarvitset lääkärinä tai sairaalahoitoa. SOS:issa on ympärivuorokautinen päivystys suomen kielellä ja siellä tunnetaan myös IAU:n vakuutus.

”Kotimatkamme loppumetreillä miehtäni alkoi heikottaa. Miehen tilan pahentuessa hänen pääsynsä lennolle evättiin, jolloin jäin hätääntyneenä lentokentälle sairaan mieheni kanssa. Lähimmän sairaalan löytyminen oli tärkeää, ja kielitaitoni oli koetuksella. Tilanne oli haastava, koska minun täytyi samalla saada mies asiantuntevaan hoitoon, järjestää majoitus ja paluulento kotiin. Onneksi miehelläni oli matkavakuutus ammatiliiton kautta Turvassa ja yksi soitto SOS:iin sai painajaismaisen tilanteen järjestymään parhain päin ja pääsimme keskittymään miehen terveksi saattamiseen. SOS:n kautta järjestyi majoitus, englantia puhuva lääkäri sekä maksusitoumus kotimatkaa varten.”

SOS:iin voi ottaa yhteyttä myös muissa kuin hätätapauksissa. He voivat esimerkiksi neuvoa lähimmän luotettavan lääkäriaseman sijainnin.

SOS:n asiantuntijat selvittävät tapaus-tasi ja pyytävät tarvittaessa avuksi SOS:n yhteyslääkäriin. SOS keskustelee tarvittaessa hoitavan lääkärin kanssa ja välittää potilaan hoidon kannalta tärkeät tiedot hoitolaitokselle. Jos hoitolaitos ei hyväksy matkavakuutuskorttiasi eikä suostu lähettämään laskua Turvaan, voit pyytää hoitolaitosta soittamaan SOS:iin.

Lisätietoja jäsenvakuutuksesta

Vakuutusehdot ja korvauksenhakuohjeet löytyvät Turvan tekemiltä palvelusivuilta www.turva.fi/iau. Tutustu vakuutusehtoihin ja vakuutuksessa oleviin rajoituksiin ennen matkalle lähtöä.

Lisätietoja vakuutuksesta saat Turvan toimipaikoista, asiamiehiltä tai palvelunumerosta 01019 5110. Toimipaikkojen yhteystiedot ja lisätietoja Turvasta löydät osoitteesta turva.fi.

TURVA/JANICA LAMBERG
KUVAT: JANICA LAMBERG

IAU:n verkkosivut uudistuivat

Liiton verkkosivut uudistuivat toukokuun lopussa. Uudistuneilta sivuilta löytyy entistä helpommin ay-toimintaa ja ilmailualaa koskevaa ajankoh- taista tietoa.

■ Yhtenä periaatteena suunnittelus- sa on ollut se, että tärkeimpien asioi- den tulee löytyä suoraan pääsivulta ja niihin tulee päästä helposti useiden eri reittien kautta.

Perusrakenne

Sivut jakautuvat pystysuunnassa kol- meen osaan. "Ajankohtaista"- ja "Uuti- set mediassa" palstojen lisäksi oikeaan reunaan on koottu bannereita ja oiko- polkuja, sekä tietopankin linkkejä.

Uutuutena sivuilla ovat yläpalkin pudotusvalikko ja oikean yläkulman linkkinapit. Myös alareuna on kokenut muutoksen si- sältäen bannereita ja sivukartan.

Pudotusvalikko

Yläpalkin pudotusvalikko koostuu kah- deksasta otsikosta, joiden alta löytyy seuraavia asioita:

IAU ry - Liiton hallinnon ja ammatti- osastojen esittelyt, sekä liiton ja ammat- tiosastojen säännöt.

Työ - Työehtosopimukset, pääkoh- dat työsopimuksesta, sekä luottamus- miestoimintaa ja työsuojelua koskevaa tietoa.

Jäsenyys - Miksi liittyä liittoon? Liitty- miseen ja jäsenyyteen liittyviä ohjeita.

Jäsenedut - Luettelo jäseneduista, ku- ten edunvalvontaan, sekä vakuutus- ja vapaa-ajan toimintaan liittyvät edut.

Tiedotus - Unioni-lehti, lehtiarkisto, mediatiedot ja laaja linkkisivusto.

Yhteystiedot - Liiton henkilökunnan, pääluottamusmiesten, työsuojeluvaltuu-

tettujen, ammattiosaston ja hallituksen jäsenten yhteystiedot.

Työttömyysturva - Julkisten ja hyvin- vointialojen työttömyyskassan sivuilta löytyy tietoa mm. työttömyyskorvauk- sista ja vuorotteluvapaasta.

UKK - Usein kysytyt kysymykset. Sen sijaan sieltä ei löydy Urho Kalevan ku- vaa, kuten osa sivulla vierailleista olisi selkeästi toivonut.

Linkkinapit

Sivujen oikeassa yläkulmassa ole- vat linkkinapit ovat uutuus, joka aut- taa kiireistä sivujen käyttäjää. Nappi- en alta löytyvät yhteystiedot-, jäsen- sivu- ja liity jäseneksi-, sekä palaute toiminnot.

Ilmailualan Unioni IAU ry

IAU ry

Työ

Jäsenyys

Jäsenedut

Ajankohtaista

11.06.2014

IAU ja SLSY TP:n jäseniksi

Teollisuuden Palkansaajat vahvisti rivejään.

27.05.2014

Airport Crew Party tulevana lauantaina

Arvoisat lentoaseman bilehileet.

27.05.2014

Uudistetut kotisivut avattiin

Uut

12.06

SS: V
avaa
lento

Poliisih
rakenn
matkus

Lähde:

11.06

Rauta
ylityö

Kiskoli

Ajankohtaista ja uutisia

"Ajankohtaista" -pastalta löytyy IAU:n ja muiden järjestöjen tai yhteisöjen uutisia ja tiedotteita. "Uutiset mediassa" -palstalla julkaistaan eri tiedotusvälineiden uutisia. Sitä päivitetään arkipäivisin ja kerralla on nähtävissä laaja kirjo viimeisimpiä uutisia ay-toiminnasta ja ilmailualalta.

Jäsensivut

Jäsensivut (verkkoasiointi) ovat suljetut sivut jäsenistölle. Sivujen kautta kerrotaan ajankohtaisista asioista mm. Uutiskirje Jäsenille -tiedotteen avulla ja siellä voi myös päivittää omia yhteystietojaan.

Käyttäjätunnuksena toimii jäsennumero tai henkilötunnus. Mikäli salasa-

na on unohtunut, sen saa tilattua omaan sähköpostiosoitteeseen - Unohditko salasanasasi -toiminnolla. Uudet käyttäjät saavat salasanan lähettämällä sähköpostin osoitteeseen iau@iau.fi tai soittamalla liittoon.

Responsiiviset sivut

Yhtenä synä sivujen uudistamiseen oli se, että aikaisemmat sivut eivät toimineet kunnolla matkapuhelimissa ja tableteissa. Responsiivisuudella tarkoitetaan sitä, että sisältö mukautuu käytetyn laitteen vaatimuksiin. Sivusto toimii nyt niin tietokoneella, tabletilla kuin matkapuhelimellakin.

Kävijämäärät

IAU:n kotisivujen kävijämäärät ovat suhteellisen korkeat ottaen huomioon liiton pienen koon. Päivittäinen kävijämäärä lasketaan sadoissa. Liiton neuvottelutilanteesta riippuen kävijämäärä kohoaa ajoittain useaan tuhanteen päivässä ja kymmeniin tuhansiin kuukaudessa.

Käy tutustumassa uudistuneisiin sivuihin osoitteessa www.iau.fi ja anna palautetta sähköpostitse iau@iau.fi tai sivujen oikean yläkulman linkkinäpin kautta.

PEKKA KAINULAINEN

The screenshot shows the IAU website interface. At the top, there are four red circular icons with white symbols: a smartphone, a person, a person with a plus sign, and an envelope. Above these icons are the labels 'Yhteystiedot', 'Jäsensivut', 'Liity jäseneksi', and 'Palaute'. Below the icons is a blue navigation bar with the text 'Tiedotus', 'Yhteystiedot', 'Työttömyyskassa', and 'UKK'. The main content area is divided into two columns. The left column has a section titled 'Uutiset mediassa' with a red header '2014 07:55' and text about a system for police and travel agency registers. The right column has a section titled 'Oikopolkuja' with a red header 'Toimiston yhteystiedot' and contact information for the IAU office, including phone, fax, address, and postal code. At the bottom of the right column is a red header 'Oikopolut'.

Muuttuvat laulut

Déjà vu – tämä on niin nähty. Taantuma nyhjää niskassa kuin portieeri valomerkin jälkeen. Pörssiyhtiö aloittaa palkansaajan pään menoksi uuden säästöohjelman puheenparrella, josta Neuvostoliiton viisivuotissuunnitelman agitaattorit olisivat ylpeitä. Joku harva hyötyy yleisestä ahdingosta absurdin summan. Kolmikannan ilme on virallisen optimismin kulmikas – hieman pakotettu – viipyilevä. Milloin muuttuvat laulut? Entä muuttuuko ihmisen ja mihin suuntaan?

■ Kappaletta *Muuttuvat laulut* luullaan usein venäläiseksi. Sen neuvostovirolaisen esittäjän **Georg Otsin** repertuaarista leijonan osa oli jo poliittisen painostuksen ansiosta slaavilaisia sävelmiä. Teos on kuitenkin supisuomalainen. Sen sävelsi **Rauno Lehtinen** ja sanoitti **Tuula Valkama**. Lehtisen laaja ja tyyliltään usein epäsuomalainen tuotanto käsitti monenlaista musiikkia torvisoittokuntien suosikista *Pink Champagnesta* aina herkkään tunnel-

mapalaan *On hetki*. Luurankona kaapissa koliseva *Letkajenkka* oli pitkään eniten ulkomailta teostotuloja tuottanut suomalaissävelmä. Valkaman sanoituksista tunnetuin lienee kaunis nokturno-valssi *Yölintu*, kun taas **Mattille** ja **Tepolle** tilaustyönä tehty *Kissankultaa* on lähes rikos ihmiskuntaa vastaan.

Ensimmäinen säkeistö

Ots otti *Muuttuvat laulut* mielellään ohjelmistoonsa. Aitona reaaliosialismien taiteilijana hän oivalsi oitis kappaleen hienovaraisen vihjeen. Ei ole täällä mitään pysyvää, ei edes kommunismi, vaikka oman ja läheisten turvallisuuden vuoksi niin ei ollut kannattavaa suoraan sanoa.

Tämä seitinohut vastarinnan muoto käsitettiin laajasti ja kehitettiin huippuunsa kaikkialla rautaesiripun takana. Pisimmälle sen luultavasti vei Venäjän ensimmäinen presidentti **Boris Jeltsin**, joka politbyroon jäsenenä tarkasti lauloi kuoron mukana oikein, kunnes tuli uuden musiikin aika ja silloin sävellaji oli heti hallussa.

Voisiko sama myyräntöyden kaava toistua provokatooriseen työhön oppia saaneen taistolaisen **Björn Wahlroosin** esittäessä kannanottojaan? Aina kun

hän avaa julkisesti suunsa kääntyvät, niin lukuisat suomalaiset, kuin ehkä tulevaisuudessa ruotsalaisetkin, kannattamaan veroprogression jyrkentämistä. Siinä määrin arkitodellisuudesta vieraantunut lausuntojen viesti on.

Pelissä on vaaransa. Julkisen valheen hallinta ja taiteilu sen ylläpitämiseksi johtaa väistämättä yhteiskunnallisen moraalin rappeutumiseen. Tätä vuosisataista satoa niitetään taas vaihteeksi mustan mullan alueella Ukrainassa ties monettako kertaa.

Toinen säkeistö

Yksilön moraalit voi häilyä houkutus- edessä, mutta säilyykö yleinen inhimillinen perusolemus, luonne, samana kautta vuosien? Tarkastelkaamme asiaa käsiteltävänä olevan laulun keskeisen tematiikan, yhden inhimillisen perustoiminnon – pariutumisen – tasolta. Kirjoittaja tuntee huonosti nk. sateenkaarisuhteiden dynamiikkaa. Tästä syystä hän joutuu keskittymään yleisemmän parinmuodostuksen arviointiin. Kyseessä ei ole arvovalinta.

Sanotaan naisen suhteeseen ryhtyessään uskon kykyynsä muuttaa miestä ja miehen puolestaan toivovan että nainen ei muuttuisi – kun kumpikaan ei toteudu, pettyvät molemmat. Muutok-

sen ajankohtaa ja seurauksia voi myös olla vaikeata ennakoida. Kaikkein voimakkaimpiin liittyy yleensä joku ulkoinen tekijä, vaikkapa terveydellinen, elämäntapojen täyskäännökseen liittyvä tai uskonnollinen syy.

Voi myös ajatella muutoksen tuovan

esille ihmisen todellisen karvan. Runoilija **Pentti Saarikoski** perusteli johdonmukaisen marssinsa kohti ennenaikais-
ta hautaa tokaisemalla: ”Kaikista entisistä juopoista sukupuoleen katsomatta tulee vanhoja ikäviä ämmiä.” Hän siis katsoi kyseisen kartettavan piirteen olevan yleisin-

himillinen pohjavirtaus, jota vain myrkyllisen kemian avulla saattoi torjua.

Yleisesti ottaen suhteiden kestävyydelle olisi varmaan parempi, jos ihmiset kestäisivät paremmin ikävää arkea, eivät-
kä täyttäisi elämäänsä alituisen ja loputtoman elämyksellisyyden etsinnällä.

MUUTTUVAT LAULUT

Muuttuvat laulut vuosien menneiden. Aika pois paljonkin vie.
Muuttuuko ihminen ja mihin suuntaan voi viedä huomispäivän tie.
On kenties vaikeaa kun myrskyt pauhaa, jos etsii päivää kirkkaampaa.

Huomisen laulun nyt soinnut luokaa, toistanne ymmärtäkää.
On täällä jokainen vain tämän kerran. Sä siksi etsi ystävää.
Siis katso huomiseen, se uusi onhan. Se tuokoon kaiken lauluineen

Onko niin on paras eessäpäin? Toivon näin mä mielessäin.
Vai onko niin? Tie ei vie huomiseen, kaikki jää vain ennalleen.

Muuttuvat laulut vuosien menneiden. Aika pois paljonkin vie.
Muuttuuko ihminen ja mihin suuntaan voi viedä huomispäivän tie?
Jos luottaa uskaltaa niin myöskin voittoa ja löytää uuden ihmisen.

Viimeinen säkeistö

Käpy selän alla suviyössä saa vielä puuhailla viattomuuden tilassa. Toisin ovat asiat sitten kun ryhdytään solmimaan avioliittoja ja hankkimaan lapsia. Silloin omaisuuksia yhdistetään ja tuotetaan uusia kaadereita työmarkkinoiden käyttöön kestävyysvajetta torjumaan. Eikä sellainen ole enää yksityisasia. Makrotalous on ottanut meidät hellään huomaansa. Kaikkia tarvitaan kasvuun nojaavan talousjärjestelmän ylläpitämiseen. Työllisiä ja työttömiä. Parhaimmin kone toimii tasapainotyöttömyyden vallitessa. Heidän lukumääränsä on alimmalla tasolla, joka ei vielä nosta inflaatiota. Älyllinen epärehellisyys perustuu siihen, että juuri kukaan ei ole valmis tätä tosiseikkaa myöntämään. Toivomme vain, ettei työttömyys osu omalle tai läheisten kohdalle. Poliitikko, joka kertoo tavoitteekseen jotain muuta kuin täystyöllisyyden on pian epäsuosittu.

Ehkä siksi työttömille tulisi viimein-

kin antaa heille kuuluva arvo kyseenalaisin keinoin ”kannustamisen” sijaan.

Vieläkin keskeisempi talouspolitiikkamme ydin perustuu alituisen työn tekvien tuottavuuden kasvuun. Viimeisen 60 vuoden aikana on maailman talous saanut teknologisen edistyksen lisäksi kaksi merkittävää lisäpotkua.

Ensimmäinen oli suuressa osassa maailmaa tapahtunut naisten siirtyminen työelämään kodin ulkopuolelle ja toinen protektionismin huomattava väheneminen sekä kansainvälisen velanoton vapautuminen.

Länsimaiden talouksissa molemmat tiet alkavat olla kohta kuljettu loppuun. Naisten asemaan muualla ei kohennusta ole nähtävissä ja epädemokraattiset voimat rahoittavat jo nyt perinteisen globaalin talouskasvun.

Feidaus

Tähän asti uusien teknologioiden käyttöönotto on luonut työtä kadonneen tilalle. Toisin on melko varmasti uu-

simman teollisen vallankumouksen edetessä. Lähestymme vääjäämättä, ainakin täällä maailman kehittyneemässä osassa hetkeä, jolloin ihmiskunta voisi siirtyä eteenpäin raamatullisesta ajatuksesta ”otsansa hiessä leipänsä ansaitsemisesta”.

Toistaiseksi ei muuta ajatusta ole tarjolla.

Pääoman ansioita nopeampi kasvu ja siten tuloerojen kärjistyminen jatkuu, eikä meillä ole muuta antaa kuin markkinatalouden pelastamiseksi elämäntyönsä tehneen **John Maynard Keynesin** viisaus: ”Kapitalismi on hämmästyttävä uskomus, jonka mukaan alhaisimpien ihmisten alhaisimmat teot kääntyvät jotenkin yleiseksi hyödyksi”.

Pitäisikö laulaa jotain muuta? Voi olla että joku muu muuttaa laulumme.

TEKSTI: JM KOSKINEN
KUVITUS: ELINA RAJALA

Eläkeläisten tapaaminen

■ Turistavaa riitti eläkeläisten lounas-
tapaamisessa 15.toukokuuta liiton ti-
loissa Hakaniemessä. Tällä kertaa tilai-
suuteen osallistui noin kuusikymmentä
eläkeläistä tai eläkkeelle siirtymävai-
heessa olevaa. Normaalista vähäisempi
osallistujamäärä johtui siitä, ettei Unio-
ni-lehti ilmestynyt huhtikuussa. Näin
ollen kutsut pikavauhdilla järjestettyyn
tilaisuuteen lähetettiin sähköpostil-
la. Ehkä kaikilla ei mokomaa orjuutta-
vaa nykypäivän turhuutta olekaan käy-
tössään. Mutta luultavasti monen sel-
laisenkin, jolla on, sähköpostiosoite ei
ole jäsenrekisteriin tallennettuna. Pyy-
detäänkin siis niitä, jotka haluavat seu-
rata IAU:n sisäistä viestintää, esimer-
kiksi puheenjohtaja **Juhani Haapasaa-
ren** toimittamaa Uutiskirjettä Jäsenille,
lähettämään sähköpostitietonsa iau@
iau.fi -osoitteeseen.

Eläkeläistapahtumien perinteen mu-
kaan kuultiin tilaisuudessa puheenvuo-
roja liiton tilanteesta ja tulevaisuuden
näkymistä. Liiton puolesta niitä pitivät

puheenjohtaja Haapasaari ja varapu-
heenjohtaja **Reijo Hautamäki**.

Myös vieraat kommentoivat ja käyt-
tivät puheenvuoroja. Niissä muistutet-
tiin eläkeläisille suunnattujen tilaisuuksi-
en järjestämisen tärkeydestä ja arvioitiin
liiton toimintaa kovassa myllerryksessä
olevalla ilmailualalla.

TEKSTI: UNIONI TOIMITUSKUNTA

Arto Kujala

Meitä voit kutsua pilkun viilaajiksi!

Meiltä saat tutkitusti erinomaista palvelua*. Haluamme pilkulleen vaalia etujasi, kaikki lasketaan. Turvasta saat nyt uutena asiakkaana juuri oikein mitoitettun ja asiantuntevasti laaditun kotivakuutuksen **kampanjahintaan -20 %** ensimmäisen vuoden vakuutusmaksusta. Sen lisäksi saat meiltä liittosi jäsenkortilla **pysyvän 9 % liittoalennuksen sekä vuosien myötä kasvavan omistaja-asiakasalennuksen 5 %**. Pitkän matikan mukaan kaikki yhteensä **30,8 %** – pilkulleen.

Alennus koskee uusia kotivakuutuksia, joiden alkamispäivä on 1.5.–31.8.2014.

*EPSI Rating Asiakastytyväisyystutkimus 2011, 2012, 2013.

Hoidetaan yhdessä vakuutuksesi Turvaan. Tule käymään tai soita!

Olemme asiakkaidemme omistama keskinäinen vakuutusyhtiö ja teemme yhteistyötä erityisesti ammatti-liittojen kanssa. Palvelemme puhelimitse numerossa 01019 5110 ma-pe 8-18 sekä osoitteessa www.turva.fi

Catering in ilmapiiri

Finnair solmi 1.8.2012 kumppanuussopimuksen saksalaisen LSG Sky Chefsin kanssa Finnairin cateringtoiminnoista. Tämä alihankintasopimus on osoittautunut työntekijöille kovaksi ratkaisuksi ja näkynyt Finnairin asiakkaille laadun heikentymisenä. Pahimmillaan Finnairin asiakkaat ovat joutuneet kohtaamaan rajoitettua tarjoilua ja lentojen myöhästymisiä ja näistä ongelmista LSG syyttää cateringin työntekijöitä. Onko ongelmiin siis syyllisiä ne samat työntekijät, jotka Finnairin johdon alla mahdollistivat cateringin voitollisen tuloksen, vai uusi johto minkä johtamistapa on vienyt yrityksen nykyiseen tilaan?

Finnair painotti cateringin menestyksen perustana hyvää ja reilua johtamista, turvallista työympäristöä ja työhyvinvoinnin edistämistä. LSG:n toimintaperiaatteet ovat osoittautuneet täysin päinvastaisiksi ja viime syksyn työehtosopimushoppailusta saakka LSG:n johdon ja tuotannon työntekijöiden välillä on ollut täydellinen luottamuspula. LSG:n mottona tuntuu olevan toimimme lain mukaan, kenenkään ei ole pakko olla täällä töissä, yritys tekee näin vain turvatakseen liiketoiminnan. Liiketoiminnan turvaamiseen ei kelvannut Ilmailualan Unionin joulukuussa tarjoama noin 2 miljoonan euron säästöpaketti, vaan säästöjen nimissä LSG on ruvennut tinkimään työhyvinvoinnista.

Taukoja on lyhennetty ja poistettu, vuoronvaihtojen mahdollisuuksia kirstutettu, tuntikorttivapaiden käyttämistä rajoitettu, toinen taukotiloistalukittu, cateringin kuntosalin käyttö kiellet-

ty, kunnollinen opastus ja työinformaatio lopetettu. Lisäksi toinen parkkialueista on irtisanottu ja jäljelle jäävä pieni parkkialue on muutettu maksulliseksi (700-/vuosi). Vuorotyöstä johtuen oma auton käyttö on monelle ainoa keino päästä töihin, mutta LSG:n mukaan työnantajaa ei kiinnosta työntekijöiden parkki-ongelmat.

Työntekijät ehkä kestäisivät nykyiset työolosuhteet ja johdon hiljaisuuden aiheuttaman epävarmuuden jos työntekijöitä olisi tarpeeksi. Tuotanto toimii kuitenkin usein vajaamiehityksellä ja tämä lisää stressiä ja näkyy työssä ihmisten välisinä ristiriitoina, virheinä ja uupumisinä. Mieliala cateringissä onkin raivosnut, ahdistunut ja epäuskoinen. Tällä tavallako noin 500 työntekijän yritystä johdetaan menestyksekkäästi? Saksalaisen LSG:n piti olla oman alansa ammattilainen, mutta voiko ammattilainen olettaa kaiken toimivan ongelmitta jos yrityksen sisäisen keskusteluyhteyden lisäksi yritetään poistaa myös työntekijöiden työmotivaatio? Työpaikoilla tulisi olla nollatoleranssi työpaikkakiusaamisen suhteen, mutta mistä työntekijät saavat apua jos kiusaajaksi koetaan oman yrityksen johto?

TEKSTI: MINNA TÖRMÄ JA REIJO HILTUNEN
LSG SKY CHEFS FINLAND

KUVA: UNIONI ARKISTO

MIELIPIDEKIRJOITUS JULKAISTU
KAUPPALEHDESSÄ 22.5.2014

”

*Työntekijät ovat syvästi
pettyneitä LSG:n
nykytapaan toimia.*

Toimi oikein

Kesäaika voi viivästyttää hakemusten käsittelyä

■ Näin kesällä JHL:n työttömyyskassan hakemusmäärät kasvavat aina lyhyessä ajassa huomattavasti. Monien jäsenkuntaan kuuluvien työntekijöiden työnteko keskeytyy kesäksi ja määräaikaisia työsuhteita päättyy aina toukokuun lopussa. Kesälle osuu paljon myös lomautuksia. Hakemusten käsittelyajat voivat olla sen takia pidemmät kuin muina vuodenaikoina vaikkakin työttömyyskassassa on varauduttu jo etukäteen kasvaviin hakemusmääriin mm. työprosesseja muokkaamalla. Reaaliaikainen käsittelytilanne on seurattavissa työttömyyskassan internetsivuilta ja sieltä kannattaakin tilannetta seurata, koska hakemukset käsitellään saapumisjärjestyksessä.

Varmistat oman hakemuksesi mahdollisimman nopean käsittelyn toimittamalla hakemuksen hyvin täytettynä ja asianmukaisilla liitteillä varustettuna. Kesällä esimerkiksi väärälle ajalle toimitettu palkkatodistus voi viivästyttää huomattavasti käsittelyä, koska myös palkanlaskijat lomailevat kesällä eikä palkkatodistukseen saada täydennystä sinä aikana. Lisäselvitysten pyytäminen jäseneltä itseltään tai palkanlaskijalta saattaa viivästyttää päivärahan maksua jopa viikkoja.

Voit myös nopeuttaa oman hakemuksesi käsittelyä toimittamalla hakemuksen ja sen liitteet sähköisesti eWertti Nettikassan kautta työttömyyskassalle. Saat

heti hakemuksen lähetettyäsi vahvistuksen siitä, että hakemuksesi on vastaanotettu ja voit alkaa seuraamaan käsittelyaikatilannepalvelun kautta oman hakemuksen tilannetta suhteessa kassan yleiseen käsittelytilanteeseen.

Työttömyyskassan lyhennetty puhelinpalveluaika kesällä

Työttömyyskassan henkilökohtainen puhelinpalvelu palvelee kesällä 30.6.–1.8.2014 välisenä aikana klo 9–11. Tällä pyritään osaltaan varmistamaan hakemusten mahdollisimman nopea käsittely.

Työttömyyskassalle voi laittaa helposti viestejä ja kysymyksiä eWertti Nettikassan kautta ja niihin pyritään vastaamaan aina mahdollisimman pikaisesti. Kassan yleistä sähköpostiosoitetta ei omien hakemusasioiden hoitoon kannata käyttää, koska tätä yhteyttä ei ole salattu eikä tietoturvasyistä kaikkiiin sitä kautta tullessiin kysymyksiin voida vastata.

Perusopas ilmestyi

JHL:n työttömyyskassan tuottama Työttömyysturvavan perusopas 2014 ilmestyi huhtikuun loppupuolella ja se on postitettu noin 30 000 henkilölle suoraan kotiin. Tähän

ryhmään kuuluivat muun muassa jäsenet, jotka ovat edellisen vuoden aikana saaneet päivärahaa. Perusopas löytyy työttömyyskassan internetsivuilta www.jhl.fi/tyottomyyskassa pdf-muodossa, josta sitä voi lukea tai sen voi itselleen tulostaa. Perusoppaaseen on koottu kaikki uusimmat työttömyysturvassa tapahtuneet muutokset ja etenkin vuoden alun ison lakimuutoksen johdosta muuttuneet keskeiset asiat on nyt koottu yksiin kansiin.

JHL:n työttömyyskassa toivottaa aurinkoista kesää kaikille jäsenille!

...kuin sinne huudetaan

■ Työhyvinvointi on periaatteessa simppele asia, joka on vieläpä todella helppo toteuttaa.

Vastuu työhyvinvoinnin kehittämisestä ja ylläpitämisestä on niin työnantajalla kuin työntekijöilläkin. Työhyvinvoinnin edistäminen tapahtuu työpaikalla johdon, esimiesten ja työntekijöiden yhteistyönä, eikä sitä voi direktio-oikeudella määrätä.

Yleisesti tunnustetaan, että hyvinvoiva motivoitunut henkilöstö on yrityksen tärkein voimavara. Mikäli työnantaja oikein ymmärtää edellä mainitun lauseen, on jo päästy monen esteen yli. Silloin työntekijä pääsee nauttimaan työn imusta, joka luo työhön liittyvää innostusta ja iloa.

Avaan hiukan käsitettä työn imu. Kun työntekijä kokee olevansa työn imussa, hän on tarmokas, keskittynyt, omistautunut, sinnikäs vastoinikäymisissä ja ennen kaikkea ylpeä tekemästään työstään. Samalla hän kokee työnsä merkitykselliseksi, haasteelliseksi ja inspiroivaksi. Parhaimmillaan se on työn ja muun elämän yhteensovittamista tukeva käytäntö, joka kuin huomaamatta tukee ihmisen yleistä tyytyväisyyttä ja elämän laatua.

Luulisi jo tässä olevan tarpeeksi porkkanaa työnantajalle pyrkiä luomaan imua työntekoon.

Työhyvinvointi kannattaa myös taloudellisesti, sillä se vaikuttaa suoraan kohtuullisesti yrityksen kilpailukykyyn, siitä syntyvään taloudelliseen tulokseen ja myös yrityksen maineeseen. Parantuneen työhyvinvoinnin seurauksena sairauspoissaolot vähenevät merkittävästi. Tästä tosiseikasta on aivan

riittävästi näyttöä, kiitos Työterveyslaitoksen ansiokkaiden tutkimusten.

Myös työntekijät voivat ja heidän tulee, annettujen mahdollisuuksien mukaan, vaikuttaa työn imun syntymiseen työpaikalla. No miten se käy päinsä? Tässä joitain esimerkkejä, jotka usein ovat helpommin sanottu kuin tehty. Hyvän kierre syntyy työyhteisön ollessa positiivisia ja heidän pitäessään yllä optimistista tunnelmaa vaikeinakin aikoina. Hyväntahtoisen huumorin ja avun tarjoaminen kollegoille tarvittaessa on tärkeää. Kaikkein tärkeintä on ottaa vastuu omasta käytöksestään ja osoittaa siten arvostuksensa työkavereitaan ja tehtävää työtä kohtaan.

Palaute työyhteisöissä on kaksisuuntaista niin metsä vastaa kuin sinne huudetaan -periaatteella. Jos työnantaja väheksyy yhteistyön merkitystä ja yksipuolisesti lähtee direktio-oikeuteensa vetoamalla muuttamaan jo vanhoja työhyvinvointia ylläpitäviä paikallisia käytäntöjä ja sopimuksia, niin lopputulos on sama kuin SM-liigan pääkaupunkiseudun lätkäjoukkueilla viime kaudella... vihkoon menee.

Toivoisipa työnantajan, oli kyseessä kansallinen tahi monikansallinen yritys, ymmärtävän koko yhteistyön tarpeellisuuden työhyvinvointia kehittäessä. Yksipuolisilla päätöksillä, vaikka niillä tähdättäisiin tuottavuuden kasvuun, on usein päinvastainen vaikutus. On syntynyt työhyvinvoinnin vastakohta työpahoinvointi, jonka korjaaminen on pitkä ja vaivalloinen prosessi.

Valitettavasti tämä ilmiö on monilla työpaikoilla totta.

REIJO HILTUNEN

Joutomiehen joutavia...

Jo joutui armas aika ja suvi suloinen..., kuten viime aikoina paljon puhetta herättänyt Suvivirsi kertoo. Kaikesta vouhotuksesta huolimatta kyseinen virsi, joka lähtökohdaltaan on ruotsalainen ja suomennettu jo vuonna 1700, on kestänyt ajan saatossa silti aina 2000-luvulle asti.

■ Mutta, entä se armas aika, peräti suvi suloinen, niinpä, puhetta maailmassa riittää. Onko se aika niin auvoinen? Työttömyys kasvaa. Ikääntynyt väestönosa suurenee. Huoltosuhde muuttuu epäedulliseen suuntaan. Koulutusta vähennetään. Asuntojen hinnat romahtavat ja mitä kaikkea sitä onkaan ”tapetilla”.

Joutomies joutessaan lueskelee kaiken maailman uutisia. Otsikkotasolla esimerkiksi seuraavia poimintoja: ”Riittäisikö duunarille jatkossa tonnin palkka?”, ”Suomi putosi pohjille – taakse jää vain Kypros”, tai ”Tutkimus: Suomi on Pohjoismaiden rupusakkia”.

Syy ongelmiin tuntuu aina olevan duunarin palkka ja siihen liittyvät muut kustannukset, sekä työvoiman puute, (lue halvan työvoiman puute).

Mitähän näistä pitäisi oikein ajatella? Niin tai näin, aina jonkun on oltava se viimeinen. Palkkahan on aina liian iso, ainakin joidenkin mielestä. Ja sitä rupusakkia, niin no, siinäpä miettimistä. Olemme siis huonompia kuin muut. .. jos ei muuten, niin kilpailukyvyyn nimissä.

Mutta onneksi meillä on sinisiä ajatuksia, jotka vievät punaista aatosta, kuin pässiä narussa, muiden vikistesä vieressä.

Toisaalta, kun katsoo tilastoja 1990-luvulta, niin työttömyys, huoltosuhde, asuntojen hinnat jne, olivat aivan jotain muuta, kuin tänä päivänä ja siitäkin Suomi selvisi. Tai ainakin eräät.

On vierähtynyt kuukausi toisensa perään ja kesä on edessä. Kesälomakausi on aluillaan ja työtätekevät miettivät lomasuunnitelmiaan. Mitä miettivät työttömät, eläkeläiset, opiskelijat,

lomanviettoako? Jaa’a, voiko työtön lomilla, entä opiskelija? No, eläkeläinen ei ainakaan.

Toisaalta, vähäosaisempi tuskin miettii kovin lomiam, kun leivänpanttia ansaita pitää, edes jollain työllä, siis jos sitä työtä ylipääntänsä löytää.

Tulihan tuumailtua. Nyt Joutomies tutkii reikäisiä taskujaan, josko löytyisi lantti tahi pari, jotta nuotiolle makka-

ran paistumahan saisi.

Siispä **Valto Tynnilän** säveltämän ja **Tatu Pekkarisen** sanoittaman laulun *Pieni sydän* – Aatosta jaloa ja alhaista mieltä – hengessä ropoa etsimään. Lau-
lu ilmestyi Talvisotaa edeltävänä kesä-
nä juhannuksen alla. Kaikesta huolimatta
hyvää kesää kaikille tämän lehden lu-
kijoille.

TEKSTI JA KUVAT: JOUTOMIES

PS. Ah, kesä pelastettu, taskun pohjalta
löytyi parit lantit, yksi tasku olikin vielä
ehjä. Vielä kun löytyy nuotiopaikka, niin
elämä hymyilee, kesä, nuotio, järvi ja ...

Ilmailualan Unioni IAU ry:n jäsenvakuutus

Tuoteseloste 1.1.2014 – 31.12.2015

Vapaa-ajan matkustajavakuutus

Vakuutetut

Vakuutettuina ovat liiton jäsenet, myös vuorotteluvapaalla, hoitovapaalla ja muulla sosiaalivapaalla olevat jäsenet. Vakuutettuina ovat myös vakuutetun mukana matkustavat alle 18-vuotiaat omat lapset sekä vakuutetun kanssa samassa taloudessa asuvat alle 18-vuotiaat lapset. Pysyvällä eläkkeellä olevat eivät kuulu vakuutukseen.

Vakuutettuina ovat yllämainitut henkilöt, joilla on vakainainen asunto ja koti Suomessa ja jotka pääasiallisesti oleskelevat täällä. Tämä tarkoittaa, että jäsenellä on vakituinen osoite Suomessa ja että hän oleskelee yli puolet vuodesta Suomessa. Vakuutus on sidottu liiton jäsenyyteen. Jos jäsen eroaa tai erotetaan liitosta, vakuutusturva päättyy välittömästi.

Voimassaolo

Vakuutus on voimassa Suomesta ulkomaille tehtävillä vapaa-ajan matkoilla sekä vapaa-ajalla tehtävillä kotimaanmatkoilla. Suomessa vakuutettu ei ole matkalla, kun hän on asunnollaan, työpaikallaan, opiskelupaikallaan, vapaa-ajan asunnollaan, matkalla edellä mainitusta paikasta toiseen tai jos matkakohde on linnuntietä alle 50 kilometrin etäisyydellä edellä mainituista paikoista. Vakuutus on voimassa enintään 45 vuorokautta matkan alkamisesta. Vakuutus ei ole voimassa kilpaurheilussa tai sen harjoittelussa, eikä ehdoissa erikseen poissrjatuissa urheilulajeissa ja harrastuksissa.

Matkasairaus ja matkatapaturma

Matkustajavakuutuksesta korvataan matkan aikana alkaneen äkillisen sairauden tai sattuneen tapaturman aiheuttamat hoitokulut ilman ylärajaa. Vakuutuksesta korvataan myös Turvan hyväksymä vakavasti loukkaantuneen tai sairastuneen vakuutetun kuljetus kotimaahan. Matkasairauden hoitokuluja korvataan enintään 90 päivää hoidon alkamisesta ja matkatapaturman hoitokuluja enintään kolme vuotta tapaturman sattumisesta.

Matkasairaus on odottamaton ja äkillinen lääkinhoitoa vaatinut sairaus, joka lääketieteellisen kokemuksen mukaan on saanut alkunsa matkan aikana. Matkasairauksia ei katsota sairautta, jonka oireita on ilmennyt ennen matkan alkamista tai jonka tutkimukset ovat olleet kesken ennen matkalle lähtöä, vaikka sairaus todetaan matkan aikana. Matkustajavakuutuksesta korvataan kuitenkin myös ennen matkaa olleen sairauden äkillisen ja odottamattoman pahenemisen ensiapuloukkojen hoidon kuluja matkakohdeeseen, mutta ei muita vakuutusehdoissa mainittuja kustannuksia, kuten esimerkiksi sairaankuljetusta takaisin Suomeen.

Matkatapaturma on matkalla sattunut äkillinen ja ulkoinen tapahtuma, josta aiheutuu ruumiinvamma vakuutetun sitä tahtomatta. Matkatapaturmana pidetään myös hukkumista, kaasumyrkytystä, lämpöhalvausta, auringonpistosta, pälletumista sekä huomattavasta paineen vaihtelusta syntyneitä vammoja, ellei vakuutettu ole itse näitä aiheuttanut. Myös äkillisen liikkeen tai voimanponnistuksen aiheuttama lihaksen tai jänteen venähdyssvamma matkalla katsotaan matkatapaturmaksi, ellei sen syynä ole vakuutetun sairaus tai ruumiinvika. Lisäksi edellytetään, että lääkinhoito on aloitettu 14 vuorokauden kuluessa vammautumisesta. Täydellinen luettelo korvattavista ja korvauksen ulkopuolelle jäävistä hoitokuluista on vakuutusehdoissa.

Matkan peruuntuminen ja keskeytyminen

Matkan peruuntumisella tarkoitetaan matkalle lähdön estymistä. Matkan keskeytyksellä tarkoitetaan alkaneen matkan muuttumista. Matkan peruuntuminen tai keskeytyminen korvataan, kun niiden syynä on vakuutetun tai lähiomaisten odottamaton sairastuminen, tapaturma tai kuolema. Pakottavuus arvioidaan lääketieteellisin perustein. Peruuntumisen tai keskeytyksen syynä voi olla myös vakuutetun Suomessa olevaan omaisuuteen kohdistunut merkittävä vahinko, joka edellyttää läsnäoloa vahinkopaikalla.

Matkustajavakuutuksen lähiomaiset

Matkustajavakuutuksessa lähiomaisella tarkoitetaan seuraavia henkilöitä:

- avio- tai avopuoliso
- vakuutetun omat ja hänen avio- tai avopuolisonsa lapset ja lastenlapset
- vakuutetun kanssa samassa taloudessa vakinaisesti asuvat muut kuin omat lapset
- vakuutetun omat ja hänen avio- tai avopuolisonsa vanhemmat, otto- ja isovanhemmat sekä sisarukset ja sisaruspuolet
- miniät ja vävyt
- yksi matkakumppani, jonka kanssa vakuutettu on kahdestaan varannut matkan

Matkavakuutuskortti ja apu ongelmatilanteissa

Jäsenkortti, joka toimii myös matkavakuutuskorttina, on postitettu vakuutuksen piiriin kuuluville jäsenille. Kortti kannattaa pitää matkalla mukana ja esittää hoito-

laitoksessa. Näin hoitolaitos voi todeta, että asiakkaalla on voimassaoleva matkavakuutus ja että hoidoille löytyy maksaja.

Turva tekee yhteistyötä Tanskassa sijaitsevan kansainvälisen hälytyskeskuksen SOS-Internationalin kanssa, joka auttaa matkailijoita ulkomailta sattuneissa sairauksissa, onnettomuuksissa ja kuolemantapauksissa. SOS:iin voi ottaa yhteyttä myös muissa kuin hätätapauksissa. Se voi esimerkiksi neuvoa lähimmän luotettavan lääkäriaseman sijainnin tai auttaa, jos hoitolaitos ei suostu lähettämään laskua Turvaan. Hälytyskeskus päivystää ympäri vuorokauden ja palvelee myös suomen kielellä. Myös Suomen edustustoista voi pyytää apua hätätilanteissa.

Matkatavarat

Jäsenvakuutus ei sisällä matkatavaravakuutusta. Oma kotivakuutus saattaa kattaa myös matkatavaroille sattuvat vahingot.

Vapaa-ajan tapaturmavakuutus

Vakuutetut

Vakuutettuina ovat liiton jäsenet, myös vuorotteluvapaalla, hoitovapaalla ja muulla sosiaalivapaalla olevat jäsenet. Vakuutettuina ovat yllämainitut henkilöt, joilla on vakainainen asunto ja koti Suomessa ja jotka pääasiallisesti oleskelevat täällä. Tämä tarkoittaa, että jäsenellä on vakituinen osoite Suomessa ja että hän oleskelee yli puolet vuodesta Suomessa. Pysyvällä eläkkeellä olevat eivät kuulu vakuutukseen. Vakuutusturva on sidottu liiton jäsenyyteen. Jos jäsen eroaa tai erotetaan liitosta, vakuutusturva päättyy välittömästi.

Voimassaolo

Vakuutus on voimassa vapaa-aikana kaikkialla maailmassa.

Vakuutus ei ole voimassa kilpaurheilussa tai sen harjoittelussa.

Ehdoissa erikseen poissrjatuissa urheilulajeissa ja harrastuksissa tapaturmavakuutus

- ei ole voimassa hoitokulujen osalta
- on voimassa pysyvän haitan korvauksen osalta

Tapaturma

Tapaturma on äkillinen ja ulkoinen tapahtuma, josta aiheutuu ruumiinvamma vakuutetun sitä tahtomatta. Tapaturmana pidetään myös hukkumista, kaasumyrkytystä, lämpöhalvausta, auringonpistosta, pälletumista sekä huomattavasta paineen vaihtelusta syntyneitä vammoja, ellei vakuutettu ole itse näitä aiheuttanut. Myös äkillisen liikkeen tai voimanponnistuksen aiheuttama lihaksen tai jänteen venähdyssvamma matkalla katsotaan tapaturmaksi, ellei sen syynä ole vakuutetun sairaus tai ruumiinvika. Lisäksi edellytetään, että lääkinhoito on aloitettu 14 vuorokauden kuluessa vammautumisesta.

Jos tapaturmana korvattavasta vammasta riippumattomat seikat, kuten esimerkiksi olemassa oleva sairaus, ovat vaikuttaneet vamman syntyyn tai sen paranemisen pitkittymiseen, maksetaan vakuutuksesta korvauksia vain siltä osin, kuin hoidon tai haitan katsotaan lääketieteellisin perustein aiheutuvan tapaturmana korvattavasta vammasta. Esimerkiksi tapaturmavamman taustalla saattaa olla iän mukanaan tuomia kulumia ja rappeutumia, joita ei katsota tapaturman seurauksiksi.

Tapaturman hoitokulut

Tapaturman hoitokuluja korvataan tapaturmaa kohti enintään vahinkohetkellä voimassa olleeseen vakuutusmäärään asti. Hoitokuluista vähennetään omavastuu kertaalleen jokaista tapaturmaa kohti. Vakuutuksen päättymisen jälkeen hoitokuluja korvataan enintään yhden vuoden ajalta. Täydellinen luettelo korvattavista ja korvauksen ulkopuolelle jäävistä hoitokuluista on vakuutusehdoissa.

Tapaturman aiheuttama pysyvä haitta

Tapaturman aiheuttamalla pysyvällä haitalla tarkoitetaan lääketieteellisesti arvioitua yleistä haittaa, joka vammasta aiheutuu vakuutetulle. Haitan suuruus määritellään Sosiaali- ja terveysministeriön antaman haittaluokituksen mukaan. Haittaa määriteltäessä huomioidaan vamman laatu, mutta ei esimerkiksi vakuutetun ammattia tai harrastuksia. Haitan tulee ilmetä kolmen vuoden sisällä tapaturman sattumisesta. Täydestä haitasta maksetaan sovittu haittakorvaus ja osittaisesta haitasta haittaa vastaava osa haittakorvauksesta. Pysyvän haitan korvaus maksetaan, kun haitta on muodostunut pysyväksi, kuitenkin aikaisintaan vuoden kuluttua tapaturmasta.

Lisätietoja

Jäsenvakuutuksen tarkempi sisältö ja vakuutuksessa olevat rajoitukset ovat vakuutusehdoissa. Ne löytyvät IAU:lle räätälöidyltä Turvan palvelusivuilta www.turva.fi/iau. Vakuutusehdot saa myös Turvan toimipaikoista tai pyytämällä palvelunumerosta 01019 5110.

IAU on ottanut jäsenilleen myös Liittoturvakvakuutuksen järjestötehtäviin. Lisätietoja tästä vakuutuksesta Turvan palvelusivuilta www.turva.fi/iau.

Olemme asiakkaidemme omistama, erityisesti ammattiliittojen kanssa yhteistyötä tekevä keskinäinen vakuutusyhtiö. Palvelemme puhelimitse numerossa **01019 5110** ma-pe 8-18 sekä osoitteessa **www.turva.fi**

AIKUISTEN 1.ASKEL-HYVINVOINTIJAKSOT

AIKUISILLE HYVINVOINTIA JA VIRKEYTTÄ

1.ASKEL-JAKSOILLA SISÄLTÖ MOTIVOI

1.askel-hyvinvointijakso on 7 vuorokauden kokonaisuus, joka koostuu 5 + 2 vuorokauden erillisistä jaksoista samassa kohteessa: 5 vuorokauden pääjaksosta sekä myöhemmin toteutettavasta 2 vuorokauden seurantaosuudesta.

Kaikilla jaksoilla saat kannustusta sinulle sopivien askeleiden löytymiseksi oman kokonaisvaltaisen elämänhallinnan sekä arjessa ja työssäjaksamisen tueksi. Jaksoja laadukkaissa kohteissa ympäri Suomen – kaikkina vuodenaikoina.

Aikuisten hyvinvointijaksoja järjestetään kolmella eri teemalla.

Liikkumaan!-jakso tsemppaavat arkiliikuntaan.

Keveään Oloon! -jaksoilla motivoidutaan terveellisten ruokailutottumusten ja säännöllisen arkiliikunnan tasapainottamisella kohti pysyvää kevyempää oloa.

Miesten jaksoiden rennon liikunnan aineksina ovat monipuolisuus ja huumori.

Hae yksin tai yhdessä puolison, työkaverin tai ystävän kanssa!

TÄMÄN SAAT

Mukavassa ympäristössä mukavassa porukassa pääset hyvään vauhtiin kohti terveellisiä ja liikunnallisia elämäntapoja:

- Kuntotestit
- Ohjatut lajikokeilut
- Asiantuntijan vinkit liikuntaan
- Asiantuntijan ravintovinkit hyvään oloon
- Uusia kokemuksia
- Elämyksiä

KATSO LISÄTIETOJA
JA HAE JAKSOLLE
OSOITTEESSA
WWW.PHT.FI

EDULLINEN HINTA!

- 150 €/AIKUINEN/PÄÄJAKSO/5 VRK
- 60 €/AIKUINEN/SEURANTAJAKSO/2 VRK

Paketti sisältää teeman mukaisen ohjelman sekä majoituksen 1-hengen huoneessa täysihoidolla (aamiainen, lounas ja päivällinen).

Huom! Työtön/lomautettu aikuinen puoleen hintaan!
(ilmoitathan hakemuksessa)

VALINTA NOPEASTI

Valinnat jaksoille tehdään viikon kuluessa hakuajan päättymisestä. Sähköisellä hakulomakkeella ilmoitetut perustelut vaikuttavat keskeisesti valintoja tehtäessä. **Valinnasta saat tiedon sähköpostiisi.**

Palkansaajien hyvinvointi ja terveys PHT ry tukee työikäisten terveyttä ja hyvinvointia järjestämällä 1.askel-hyvinvointijaksoja noin 30 kohteessa ympäri Suomen. PHT ry on terveyden ja hyvinvoinnin edistämisen järjestö ja Suomen sosiaali ja terveys ry:n jäsenjärjestö. RAY rahoittaa PHT:n toimintaa.

Suomen Hostellijärjestön jäsenedut

Ilmailualan Unioni on Suomen Hostellijärjestön järjestöjäsen, siitä on merkkinä logo jäsenkortissasi. Näyttämällä jäsenkorttiasi saat alennusta kotimaan HI-hostelleissa. Ulkomaisissa kohteissa tarvitset kansainvälisen kortin, jonka voit tilata Hihostels.fi -verkkokaupasta tai Hostellijärjestön toimistosta. Henkilökohtaisen hostellikortin normaali hinnasta saat alennusta jäsenkorttiasi.

Majoitusetu Suomen HI-hostelleissa

Hostellijärjestön jäsenjärjestöjen henkilöjäsenet saavat kotimaan HI-hostel-

leissa 10%/hlö/vrk alennusta majoituksesta. Verkostoon kuuluu lähes 50 yksilöllistä hostellia eri puolella Suomea.

Kansainvälinen hostellikortti jäsenhintaan

Hostellijärjestön jäsenjärjestöjen jäsenet saavat kansainvälisen hostellikortin alennettuun hintaan 15 €/vuosi (norm. 20 €) ja 30 €/2vuotta (norm. 40 €). Kansainvälinen hostellikortti on kätevä ulkomaan matkaajille, sillä se oikeuttaa vähintään 10 % majoitusalennukseen yli 3 500 HI-hostellissa ympäri maailman. Osassa hostelleista kortti on ehtona yöpymiselle. Kortilla saa myös

muita matkailullisia etuja ja alennuksia kotimaassa ja ulkomailla. Kortin voi tilata myös mobiiliversiona kännykkään.

Kortinhaltijan mukana matkustavat alle 18-vuotiaat perheenjäsenet ovat oikeutettuja samoihin etuihin ja alennuksiin.

Myös ryhmille (vähintään 10 hlöä) on olemassa oma hostellikortti. Ryhmäkortin hinta on 100 €.

Jäsenedut saa todistamalla jäsenyytensä.

Lisätietoja: Suomen Hostellijärjestö, www.hihostels.fi / www.hihostels.com

UNIONIN ILMESTYMINEN 2014

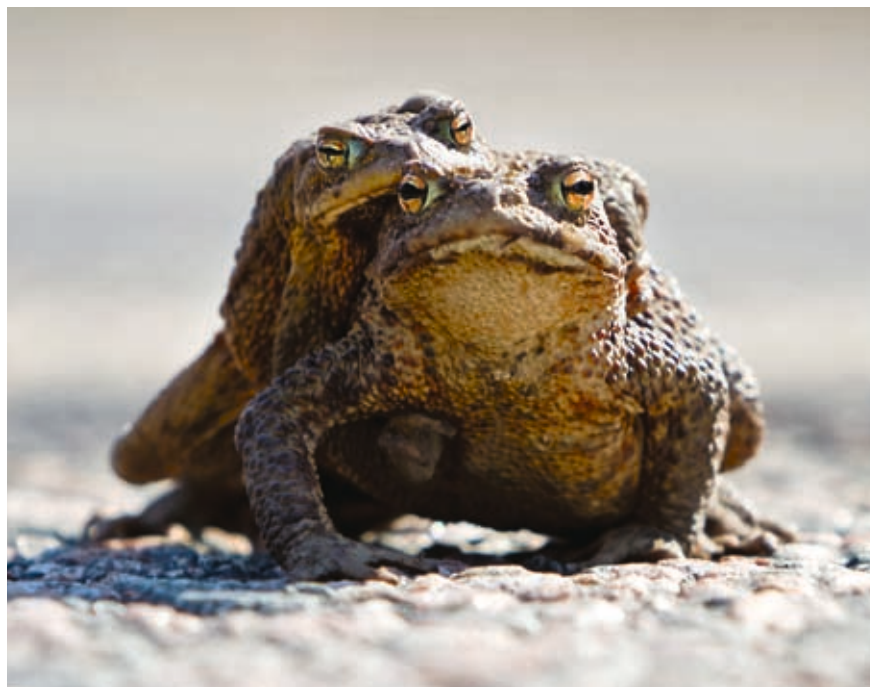
Numero 3 ilmestyy 5.9.
aineisto toimitukseen 18.8.
Numero 4 ilmestyy 24.10.
aineisto toimitukseen 6.10.
Numero 5 ilmestyy 19.12.
aineisto toimitukseen 1.12.

ILMOITUSKOOT JA HINNAT (alv 0 %)

koko sivu, 180 x 230 mm, 240 €
1/2 sivua, 180 x 115 mm, 120 €
2/6 sivua, 118 x 115 mm, 80 €
1/6 sivua, 57 x 115 mm, 40 €

KUVAKULMA

Kun kesän kurnuttaa hymyssä suin on
helpompaa kestää talven horros.

Jyrki Väyrynen

FC 012 pitelemätön

Perjantai iltana 25. toukokuuta Sonera Stadiumilla pelasi 12 yritystä ja organisaatiota hyväntekeväisyysjärjestö Icehearts ry:n järjestämässä futsiturnauksessa. Järjestön toiminnan tavoitteena on ennaltaehkäistä lasten ja nuorten syrjäyty mistä ja edistää heidän sosiaalisia taitojaan.

Viime vuoden mestaruuttaan voitokkaasti puolustanut FC012 pelasi turnauksessa 8 ottelua päästämättä maaliakaan. Maalisuhde oli about tasan 15 tehtyä ja 0 päästettyä. Voidaan siis puhua totaalisesta dominoinnista. Joukkueen tavoite turnaukseen lähdetessä ei ollut voitto, vaan ylivoimainen murskavoitto leikkitelevän kevyesti.

SLT ry on siis jäsenhuoltonsa lisäksi joukkueensa myötä mukana myös yhteiskunnallisesti tärkeässä toiminnassa, eli tukemassa nuoria kasvun tiellä.

KUVAT JA TEKSTI: FC 012

Tutustu Iceheartsin toimintaan: <http://www.icehearts.fi/>
<https://www.facebook.com/LapsilleJoukkueurheilunToimintamalli>

Kuvassa voitokkaan joukkueen jäsenet ylhäältä vasemmalta lukien: J-P Laakso, Antti Ratilainen, Sam Ansari, Jukka Ahlroos, Riku Wikström, Manageri Wili Kettunen, Teemu Elo, Tuomas Alho, Kristian Kunnas, Antti Saastamoinen, Kimmo Kilponen, sekä kuvasta puuttuva, kuvan aikana kuohuvaa kylmään laittava El Capitano Sami Rajala.

Ilmailualan Unioni IAU ry

John Stenbergin ranta 6
PL 337
00531 HELSINKI

Puhelin: (09) 4785 71 (vaihe)
faksi: (09) 4785 7250
sähköposti: etunimi.sukunimi@iau.fi
kotisivut: www.iau.fi

Puheenjohtaja	Juhani Haapasaari	(09) 4785 7220
Varapuheenjohtaja	Reijo Hautamäki	(09) 4785 7221
Liittosihteeri	Juha-Matti Koskinen	(09) 4785 7225
Sopimussihteeri	Arto Kujala	(09) 4785 7222
Työympäristösihteeri	Pekka Kainulainen	(09) 4785 7227
Taloussihteeri	Ari Miettinen	(09) 4785 7228

Jäsenasiat: Ari Miettinen (09) 4785 7228
jasenasiat@iau.fi

Julkisten ja hyvinvointialojen työttömyyskassa

PL 100, 00531 Helsinki

Henkilökohtainen puhelinpalvelu ma-pe klo 9-15
ja eEmeli-neuvoja 24 h/vrk
numerossa **010 190 300**

sähköinen asiakaspalvelu: www.jhl.fi/tyottomyyskassa

faksi: 010 7703 235
email: tkassa@jhl.fi

Hyvää kesää!

